

A. Christian Andersen 1912-1990

Den 5. oktober modtog vi det triste budskab, at Anders Chr. Andersen i Morsbøl var død 78 år gammel.

Anders Chr. Andersen blev valgt ind i Historisk Samfunds bestyrelse i 1977 og blev straks valgt som næstformand, en position han naturligt beholdt, til han på grund af svigtende helbred i 1985 ønskede at træde ud af bestyrelsen.

A. Chr. Andersen blev en kendt skikkelse ikke blot i Vestjylland, men ud over hele landet. Han beklædte en lang række tillidsposter: borgmester i Grindsted, amtspolitiker og folketingsmedlem for blot at nævne nogle få.

A. Chr. Andersen var ægte vestjyde - og han elskede sin fødeegn Grindsted. Hans historiske interesse havde han fået i vuggegave, ikke blot interessen for fødeegnen men hele det vestjyske område, som han kom til at betyde så meget for. Lokalhistorien var en naturlig del af hans hverdag. Hans rod var blandt hedeopdyrkere, foregangsmænd, som gav ham en ballast og styrke, som parret med hans store samfundsmæssige viden, gjorde årene i Historisk Samfund så frugtbare for vort foreningsarbejde.

Hans rolige, velovervejede og lune væsen gjorde det hyggeligt og trygt at være i hans selskab. Hans ord havde tyngde, og der blev lyttet opmærksom til dem. Det er blandt andet også hans fortjeneste, at Historisk Samfund i disse år fik mulighed for at kunne udgive flere historiske publikationer fra amtets nordøstligste del. Hans store berøringsflade gjorde det også muligt økonomisk at løfte opgaverne.



A. Christian Andersen

Vi vil savne ham og hans trofasthed mod Historisk Samfund, altid en trofast deltager ved vore arrangementer, altid en positiv indstilling og en lun bemærkning.

Vestjylland har mistet en personlighed, og Historisk Samfund en varm fortæller for lokalhistorien.

Æret være hans minde.

Søren Manøe

John K. Kvist 1891-1990

I 1959 blev Dansk Historisk Fællesforenings ærespris for den bedste årbogsartikel tildelt John Kvist fra Egtved for artiklen »Professoren og hans slægt«, en artikel som er trykt her i årbogen »Fra Ribe Amt« 1957 - en artikel om en slægt fra samfundets nederste trin.

I sin tale fremhævede landsarkivar Johan Hvidtfeldt bl.a.: *»trods det rent lokale udgangspunkt giver afhandlingen et både psykologisk og kulturhistorisk tidsbillede, som har gyldighed for hele datidens Danmark. Fremstillingen er klar og sober og tillige velskrevet og fængslende. Artiklen kan både for formens og indholdets vedkommende tjene til eksempel, den ligger på linie med John Kvist's øvrige forfatterskab«* og fortsætter Hvidtfeldt *»der er intet hensyn taget til Deres specielle vanskelighed, men menneskeligt har vi lov til at fyldes af beundring over en ufattelig viljestyrke. Det er faldet i min lod at uddele denne pris adskillige gange, men jeg har aldrig uddelt den med så stor glæde som i år«* - og føjede H. K. Kristensen til: *»Mens vi ønsker hjertelig tillykke med den fortjente udmærkelse, bøjer vi os i ærbødighed for det sikkert enestående forfatterskab, udført af en blind - men klart seende i sit historiske syn«*.

John Kvist var læreruddannet og igennem 35 år førstelærer ved Kragelund skole ved Bække. Som det fremgår af ovenstående, blev J. Kvist ramt af blindhed. Allerede i 1924 begyndte synet at svigte, men trods dette fortsatte han lærergerningen til pensionsalderen i 1954, hvor han og hustruen Christa Heltberg flyttede til Egtved. Christa Heltberg fulgte hans undervisning og støttede ham i



John K. Kvist.

timerne, og sammen udførte de historiske studier, som gjorde John Kvist til en flittig og anerkendt historiker. Hun fulgte ham i Rigsarkivet og Landsarkiverne, læste de historiske kilder, hvorefter Kvist udarbejdede et stort historisk kartotek, bearbejdede materialet og skrev manuskriptet på maskine, en helt utrolig indsats og vilje prægede disse to mennesker.

Kvist's historiske viden var legendarisk - lyttende som han altid var, når han opsøgte gamle

fortællere, - og nedfældede sine iagttagelser. Mangen historiker er blevet hjulpet i historiske spørgsmål ved at opsøge ham.

Her i vores årbog findes en lang række artikler fra Kvist's hånd, men han huskes især for sine store sognebøger: »Bække Sogn« 439 sider, 1936, »Veerst Sogn« 395 sider, 1958 og »Egtved Sogn« 847 sider, 1978-79.

I 1952 indtrådte John Kvist i Historisk Samfunds bestyrelse og overtog sammen med sin kone kassererposten fra 1959-1967, men også hele arbejdet med årbogens udsendelse og bogsalget. Historisk Samfund blev hans hjertebarn, og han var en varm fortaler for det arbejde, der blev udført i foreningen.

John Kvist var et livsbekræftende menneske, der aldrig lod sig mærke med, at han var blind. Hans positive, åbne, glade sind, hans utømmelige historiske viden gjorde det til en rig oplevelse at være i hans selskab.

Det var en stor glæde for Kvist, da han i 1979 fik H. K. Kristensen-prisen den pris som bar hans nære vens navn, og som han skattede højt. Et livslangt venskab var der mellem de to personligheder.

Historisk Samfund vil mindes dette enestående menneske med dyb respekt og taknemmelighed, for hvad han kom til at betyde for lokalhistorien og Historisk Samfund.

Æret være John Kvist's minde.

Søren Manøe

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe amt

»Fra Ribe Amt« bringer hvert år en liste over bøger og tidsskriftartikler vedrørende Ribe amts historie. Oversigten er udarbejdet i samarbejde med Centralbiblioteket i Esbjerg. Redaktionen vil være taknemmelig for oplysninger, der kan bidrage til at gøre listen så fuldstændig som mulig.

Til orientering skal anføres, at når der i litteraturlisten henvises til: 1/ Egnsbogen 1990, så er det Grindsted-Billund egnen, der tænkes på, 2/ Lokalårbogen 1990, så er det Bramming kommune, der dækkes og 3/ Museumsavisen 1990, så er det Vejen-Brørup-Holsted Området, der dækkes af denne avis.

Historieformidling

Tidsskrifter

Egnsbogen 1990, Grindsted/Billund (med årets begivenheder) 75 s., ill.

Fra Ribe Amt XXV-1, 1990. (Red. af H. J. Larsen, A. Frandsen og J. Kusk, udg. af Hist. Samf. for Ribe Amt) 156 s., ill.

Lokalårbogen 1990 (med glimt fra året 1990, red. af F. Just, H. Benmouyal, K. Nielsen, K. Frøsig og T. Nielsen, udg. af Lokalhistorisk Forening for Bramming kommune) 110 s., ill.

Mark og Montre 1990. (Red. af P. Dragsbo, S. A. Knudsen og J. Selmer, udg. af Ribe Amts Museumsråd) 80 s., ill.

Museumsavisen nr. 20, 1990. (Red. af A. Frandsen, H. J. Larsen, S. Moses og E. M. Nielsen, udg. af Holsted-Brørup-Vejen Museumsforening) 20 s., ill.

Sjæk'len 1989. (Red. af M. Hahn-Pedersen, Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg) 120 s., ill.

Ølgod Museum 1989 (med årets begivenheder, red. af S. Manøe) 120 s., ill.

Museer

Hahn-Pedersen, M.: På tærsklen til 90'erne. Fiskeri- og Søfartsmuseets status og fremtid (Sjæk'len 1989, s. 78-88).

Holm, P.: Frilandsmuseet ved Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg (Mark og Montre 1990, s. 32-35).

Kaae, B. og Moses, S.: Grundahls samling på Sønderkov (Museumsavisen 1990, s. 8-11).

Knudsen, S. A.: Sønderkov og fremtiden (Museumsavisen 1990, s. 2-3).

Kruuse, A.: Museumspædagog - hvad er det? (Mark og Montre 1990, s. 74-78).

Mortensen, M.: En kanonfoto i arbejde (Mark og Montre 1990, s. 40-41).

Museologiske undersøgelser, bd. 1 På den Antikvariske Samling, Ribe (Kbhv. 1988) 109 s.

Schmidt, P.: Beretning 1990: Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-1945 (Esbjerg 1990), 7 s., ill.

Tonn-Pedersen, A.: »Historien på hovedet« (Mark og Montre 1990, s. 36-39).

Sørensen, C.: På hat med politiet i Grindsted (Egnsbogen 1990, s. 42-45).

Årsberetning 1990. Esbjerg Museum (Esbjerg 1990) 23 s., ill.

De lokalhistoriske arkiver

Beretning fra amtets lokalhistoriske arkiver 1989 (Fra Ribe Amt 1990, s. 139-156).

Eriksen, H. E.: Lokalhistorisk Arkiv. Grindsted bibliotek (Egnsbogen 1990, s. 30-35).

Arkæologi

Asingh, P.: Et hus af rav (Skalk 1990, 3, s. 12-15).

Gam, T.: Perlemager af fag (Skalk 1990, 1, s. 12-15).

Jensen, S.: Ribes befæstning i vikingetiden (Mark og Montre 1990, s. 69-73).

Jensen, S. og Kaul, F.: Som hånd i handske (Skalk 1990, 6, s. 28-29).

Lønborg, B.: Oldtidens drejebænk (Skalk 1990, 3, s. 4-6).

Siemen, P.: Bebyggelseshistorie øst for Esbjerg - 3000 års landsbyer og enkeltgårde i Novrupområdet (Mark og Montre 1990, s. 56-67).

Thuesen, K.: Malt-stenen (Kbhv. 1990) 52 s., ill.

Besættelsestiden

Hansen, E.: Besættelsestidens hverdag i Skads (Fra Ribe Amt 1990, s. 116-122).

Ipsen, L. G.: Flygtningekunst (Fra Ribe Amt 1990, s. 22-31).

Jens Thue Jensens og Helge Brock Iversens legat (Ripenser-bladet, 10, 1990, s. 396-399).

Jensen, C. P.: De baltiske flygtninges tilværelse og barske oplevelser under 2. verdenskrig (Fra Ribe Amt 1990, s. 3-13).

Rambusch, H. H.: Esbjerg-Neuengamme og retur (Esbjerg 1990) 68 s. ill.

Rasmussen, J. D.: Besættelsestiden i erindring (Fra Ribe Amt 1990, s. 115).

Landbrug, fiskeri og skovbrug

Landbrug

Børghesen, I. M. og Due, K.: Vi startede med en ko og en kat! - nybyggere på heden i 1900-årene (1990) 144 s., ill.

Fabricius, N.: Tre små byer - tre »personligheder« - Ølgod Museums undersøgelser af Skovlund, Gårde og Strellev (Mark og Montre 1990, s. 42-47).

Hansen, A.: Tørveproduktionen i Alsbro-Hunderup moser 1940-45 (Lokalårbogen 1990, s. 94-97).

Pedersen, K. m.fl.: Ribe Amts Husmandsforeninger 1915-1990. 127 s., ill.

Pedersen, O.: Aastrup sogn fra udskiftning til andelsbevægelse (Glejbjerg 1990) 251 s., ill.

Siemen, P.: Toftgrænser i det middelalderlige Allerup (Mark og Montre 1990, s. 68).

Tygesen, S.: Bymændene i Vorbasse (Vorbasse 1989) 174 s., ill.

Forædlingsindustri

Nielsen, E. M.: Grindsted Mejeri (Egnsbogen 1990, s. 24-29).

Pedersen, T.: Andels-Svineslagteriet »Midtjylland« - fra start til fusion (Egnsbogen 1990, s. 13-18).

Andet

Tygesen, S.: Vorbasse Marked (Egnsbogen 1990, s. 46-51).

Fiskeri

Holm, P.: Moderniseringen af fiskeriet. Den skandinaviske og den britiske model (Sjæk'len, s. 53-65).

Rønn, E. M.: Den daglige fisk (Sjæk'len 1989, s. 38-52).

Skovbrug

Selmer, J.: Københavnerplantagerne ved Vorbasse (Bygd 1990, 1, s. 22-31).

Industri og håndværk

Industri

Hansgaard, L.: Dampcentralen 1940-1990 (Esbjerg 1990) 52 s., ill.

Jensen, E. C.: Andelselskabet Ansager Mølle og Elektricitetsværk (Ølgod Museum 1989, s. 67-77).

Arbejderbevægelse

Clausen, T.: Uvidenhed er trædom, kundskab er magt. Udgivet af SiD i Varde i anledning af 100 års jubilæet 12. april 1990: 1890-1990 (Varde 1990) 64 s., ill.

Federspiel, S.: FO - Arbejdernes Fællesorganisation Esbjerg 1890-1990 (Esbjerg 1990) 24 s., ill.

Federspiel, S.: Smedene i Esbjerg: en by i støbeskeen 1890-1990 (Esbjerg 1990) 56 s. ill.

Frisberg, C.: Metal i Varde (Fra Ribe Amt 1990, s. 78-93).

Rasmussen, J. D.: Med HK Esbjerg i 90 år (Esbjerg 1990) 147 s., ill.

Håndværk

Kusk, J.: Af en landsbyhåndværkers optegnelser (Fra Ribe Amt 1990), s. 109-114).

Rohde-Johansen, E.: Små træk fra skomageriets historie (Lokalårbogen 1990, s. 49-56).

Schmidt, A. H.: Guldsmeden fortæller (Vejen 1990) 52 s., ill.

Willadsen, P.: Over 100 år i træ (Lokalårbogen 1990, s. 46-48).

Handel, service, off. institutioner

Kjærgaard, O.: Grindsted posthistorie (Egnsbogen 1990, s. 5-8).

Outrup Andelskasse 1915-1990; historien om et pengeinstitut (Outrup 1990) 32 s., ill.

Ribe Kommunale Brandvæsen 1890-1990; 100 år 1. april 1990 (Ribe 1990) 43 s., ill.

Trafik og kommunikation

Bertelsen, S.: Air Express i spidsen for dansk luftfart (Vestkysten 5.5.1990).

Bruhn, V.: Den sydjyske tværbane - et stykke lokalt righistorie (Slægter, Skjolde, Steder. Festskrift til Knud Prange, s. 247-260).

Faber, O.: Poul Johnsen Høy - en skipper fra Lønne (Mark og Montre 1990, s. 26-29).

Retsvæsen

Jensen, H.: Et æresskud og dets følger (Fra Ribe Amt 1990, s. 32-36).

Skast herreds tingbøger ved G. R. Nørregaard (Oksbøl 1990) bind 1.1, 154 s.

Socialhistorie

Sundhedsvæsen

Karmøe, K.: Lægerne og Mandø (Ribe 1990) 42 s., ill.

Nyland, N.: Sygdom og sundhed gennem 2000 år i Ribe amt (Esbjerg 1990) 52 s., ill.

Ovnbøl, A.: De første ti Aars børn på Aandsvageanstalten i Ribe (Fra Ribe Amt 1990, s. 68-77).

Kulturelle forhold

Kunst

Christiansen, A.: Grafikerer Finn Severin Bolther (Mark og Montre 1990, s. 9-17).

Dragsbo, P.: »Den lille maler« - mellem kunst og håndværk (Mark og Montre 1990, s. 18-25).

Gelius, W.: Lis Andersen. En vestjysk kunstner på vej (Mark og Montre 1990, s. 3-8).

Hahn-Petersen, M.: Det går ufatteligt godt - omkring et portræt fra 1806 (Mark og Montre 1990, s. 30-31).

Lauridsen, J. G.: Eckhardt Johnsen - maleren med rod i Gørding (Lokalårbogen 1990, s. 90-93).

Nyborg, E.: »Hans og Sten Maler af Ribe«. Om Ribes malermiljø og dets

»marked« i 1600ernes Vestjylland (Synligt og usynligt. Studier tilegnede Otto Norn, 1990, s. 143-172).

Kirkehistorie

Kirkebygningen

Gøtz, P.: Vestermarkskirken (Egnsbogen 1990, s. 9-12).

Havsteen-Mikkelsen, A.: Ny kirke i Hjerting, Ribe Stift (Ribe Stiftsbog 1990, s. 29-42).

Haahr, P.: Historien om Sct. Ansgar kirkes tilblivelse (Lokalårbogen 1990, s. 74-89).

Hård kamp for at få en ny kirke (Sct. Ansgar, Bramminge) (Vestkysten 12.12.1990).

Lange, J.: Vægtergangen på Ribe Domkirke (Ripenser-bladet 1988, 3, s. 99-101).

Nyborg, E. og Poulsen, N. J.: Brøndum, Vester Nebel, Alslev og Hostrup (Danmarks Kirker, Ribe amt, 1990) 130 s., ill.

Nyborg, E. og Poulsen, N. J.: Årre, Sneum, Tjæreborg og Skast (Danmarks Kirker, Ribe amt, 1990) 130 s., ill.

Nørregård-Nielsen, H. E.: Gamle guder og moderne kunst (Ripenser-bladet, 1987, 2, s. 63-66).

Kirkelige bevægelser

Jensen, B. R.: Da Grundtvigianismen kom til Brørup-Lindknud sogne (Ribe Stiftsbog 1990, s. 83-95).

Træk af Indre Missions historie i Nr. Nebel og omegn: 1861-1990 (Nr. Nebel 1990) 51 s.

Andet

Treenighedskirkens drengekor 1964-1989 (Esbjerg 1989) 58 s., ill.

Uddannelse og skole

Frederiksen, N.: Velkommen i skolestuen: Østre skole (Esbjerg 1990).

Gammelby Skole 1905-1990 (Gammelby 1990) 19 s., ill.

Henningsen, H.: Højskolens fronter (Askov 1990).

Husted, V. M. og Christensen, K.: Stridigheder om skolevæsenet i Gørding Sogn i tidligere tid (Lokalårbogen 1990, s. 57-63).

Juhl, M. og Lange, J.: Ribe Katedralskoles skolegård gennem tiderne (Fra kvangård til humlekule, Meddelelser fra Havebrugshistorisk Selskab, 1990, s. 33-38).

Karkov, A.: Ripenser samfundets stiftelse og første år (Ripenser-bladet 1987, 1, s. 3-14).

Poulsen, I.: Træk fra Sdr. Omme skoles historie (Egnsbogen 1990, s. 19-23).

Schmidt, I. og K.: Skolebyggeri i det tidligere Grene sogn i de sidste 100 år i Billund (Egnsbogen 1990 s. 57-61).

Vejen Gymnasium 1980-1990. Jubilæumsskrift (Vejen 1990) 70 s., ill.

Folkekultur

Foreningsliv

Badmintonsportens historie på Fanø: 1939-1989 (Fanø 1989) 27 s., ill.

50 år - Blåvand Grundejerforening 1938-1988 (Blåvand 1988) 33 s., ill.

Jubilæumsskrift O. K. West, 1962-1987 (Varde 1987) 33 s., ill.

Festskrift Numismatisk Forening for Ribe Stift 1968-1988 (Esbjerg 1989) 47 s., ill.

Jensen, P.: Billund Idrætsforening før og nu (Egnsbogen 1990, s. 36-41).

Kusk, J.: Historie på lydband (Fra Ribe Amt 1990, s. 94-99).

Lundorf, E. B.: Varde Civilforsvar: Historisk oversigt over civilforsvarsforbundet og Danske Kvinders Beredskab 1940 50 år 1990, lands- og lokalplan (Varde 1990) 43 s., ill.

Lyngboparken 1965-1990: naturistområdet i eventyrets land (Henne 1990) 34 s., ill.

Nielsen, G.: Med FDF i en menneskealder (Egnsbogen 1990, s. 52-56).

SIF Esbjerg Gymnastik 1964-1989 (Esbjerg 1989) 38 s., ill.

Svendsen, T.: Tistrup m.fl. sognes brandforsikring 1860-1990 (Tistrup 1990) 32 s., ill.

Vejen Pensionistforening, 50 års jubilæum; 1940-1990 (Vejen 1990) 32 s., ill.

Andet

Benmouyal, H.: Bramminge-sange (Lokalårbogen 1990, s. 64-73).

Møller, H. H. B.: Juleskikke i Sydjylland (Museumsavisen 1990, s. 4-7).

Østergård, K. H.: De hellige kilder (Fra Ribe Amt 1990, s. 58-67).

Politisk historie

Bruhn, V.: Her gik træk af vilde svaner: Socialdemokratiet i Esbjerg 1890-1990 (Esbjerg 1990) 127 s., ill.

Friisberg, C.: Socialdemokratisk vælgerforening i Varde 1890-1990 (Varde 1990) 24 s., ill.

Strøm, H.: Artikelserie om kommunesammenlægningen i Ribe amt (Vestkysten 17.10, 20.10 og 1.12. 1990).

Willadsen, P.: Kommunalvalget (Lokalårbogen 1990, s. 5-10).

Personalhistorie

Andersen, Lis, Ribe. Gelius, W.: Lis Andersen. En vestjysk kunstner på vej (Mark og Montre 1990, s. 3-8).

Bertelsen, Emmy K., Mandø. Wangel, J.: Madammens Mandø-billeder (Fra Ribe Amt 1990, s. 103-108).

Bolther, Finn S., Esbjerg. Christiansen, A.: Grafikeren Finne Severin Bolther (Mark og Montre 1990, s. 9-17).

- Brodersen, M., Ribe.* Brodersen, E.: Ribe Katedralskoles anden kvindelige student (Ripenser-bladet, 1989, 10, s. 321-322).
- Hansen, Jørgen, Esbjerg.* Dragsbo, P.: »Den lille maler« - mellem kunst og håndværk (Mark og Montre 1990, s. 18-25).
- Høy, Poul J., Lønne.* Faber, O.: Poul Johnsen Høy - en skipper fra Lønne (Mark og Montre 1990, s. 26-29).
- Iversen, Helge B., Esbjerg.* Jens Thue Jensen og Helge Brock Iversens legat (Ripenser-bladet, 1990, 10, s. 396-399).
- Johnsen, Eckhardt, Gørding.* Lauridsen, J. G.: Eckhardt Johnsen - maleren med rod i Gørding (Lokalårbogen 1990, s. 90-93).
- Kruse slægten, Skovlund.* Kruse, E.: Fra Husum til Skovlund. Indvandrerslægten Kruse (Ølgod Museum 1989, s. 73-77).
- Langgaard, Rued, Ribe.* Nielsen, T.: »Den kan jeg virkelig udenad«. Langgaards fantastiske musikhjerne (Ripenser-bladet, 1988, 6, s. 183-186).
- Larsen slægten, Boldinggaard, Hejnsvig.* Slægten fra Boldinggaard i Hejnsvig sogn; om Christen Larsen, født 1803, og hustru, deres forfædre og efterkommere (Skals 1989) 688 s., ill.
- Lauritsen, V. S., Årre.* Lauritsen, V. S.: Erindringsbilleder 1 (Fra Ribe Amt 1990, s. 14-21).
- Mou familien, Esbjerg.* Mou, S.: Tre generationers livsforløb; fra landbrug til forædler af landbrugsprodukter (Esbjerg 1989) 48 s., ill.
- Pedersen familien, Janderup.* Hertzum-Larsen, H.: Niels Pedersen og Ingeborg Christensdatter i Janderup; forslægt og efterslægt (Lemvig 1989), 750 s., ill.
- Rasmussen, Ejgil, Esbjerg.* Ejgil Rasmussens erindringer (Esbjerg 1990) 54 s.
- Schmidt, A. H., Vejen.* Schmidt, A. H.: Guldsmeden fortæller (Vejen 1990) 52 s., ill.
- Skeel, Christopher, Ribe.* Krins, H.: En Skeel i Tübingen. (Fra Ribe Amt 1990, s. 94-99).
- Sommertlund, Census, Vejrup.* Sommerlund, C.: Mit Amerika-ophold (1) (Lokalårbogen 1990, s. 102-110).
- Styrup, K. M., Ribe.* Den første kvindelige student fra Ribe Katedralskole (Ripenser-bladet, 1989, 7, s. 219-222).
- Sørensen, Frode, Oksebøl.* Sørensen, F.: Før og efter 1940 - som jeg husker det (Fra Ribe Amt 1990, s. 37-57).
- Ribe amt eller dele deraf**
- Beretninger fra amtets lokalhistoriske arkiver 1989 (Fra Ribe Amt 1990, s. 139-156).
- Bertelsen, S.: Air Express i spidsen for dansk luftfart (Vestkysten 5.5. 1990).
- Bruhn, V.: Den sydjyske tværbane - et stykke lokalt rigshistorie (Slægter, Skjold, Steder. Festskrift til Knud Prange 1990, s. 247-260).
- Børgesen, I. M. og Due, K.: Vi startede med en ko og en kat! - nybyggere på heden i 1900 årene (1990) 144 s., ill.
- Egnsbogen 1990. Grindsted/Billund (med årets begivenheder) 75 s., ill.
- Festskrift Numismatisk Forening for Ribe Stift 1968-1988 (Esbjerg 1989) 47 s., ill.
- Fra Ribe Amt XXV-1, 1990. (Red. af H. J. Larsen, A. Frandsen og J. Kusk, udg. af Hist. Samf. for Ribe Amt) 156 s., ill.
- Hansen, V. og Selmer J.: To midtjyske hedesogne - Grindsted og Vorbasse (Bygd 1990, 1, s. 3-9).
- Holm, P.: Moderniseringen af fiskeriet. Den skandinaviske og den britiske model (Sjæk'len 1989 s. 53-65).
- Kaae, B. og Moses, S.: Grunddahls samling på Sønderkov (Museumsavisen 1990, s. 8-11).
- Mark og Montre 1990. (Red. af P. Dragsbo, S. A. Knudsen og J. Selmer, udg. af Ribe Amts Museumsråd) 80 s., ill.
- Museumsavisen nr. 20, 1990. (Red. af A. Frandsen, H. J. Larsen, S. Moses og E. M. Nielsen, udg. af Holsted-Brørup-Vejen Museumsforening) 20 s., ill.
- Møller, H. H. B.: Juleskikke i syddjylland (Museumsavisen 1990, s. 4-7).
- Nyborg, E.: »Hans og Sten Maler af Ribe«. Om Ribes malermiljø og dets »marked« i 1600ernes Vestjylland (Synligt og Usynligt. Studier tilegnede Otto Norm, 1990, s. 143-172).
- Nyborg, E. og Poulsen, N. J.: Brøndum, Vester Nebel, Alslev og Hostrup (Danmarks Kirker, Ribe Amt, 1990) 130 s., ill.
- Nyborg, E. og Poulsen, N. J.: Årre, Sneum, Tjæreborg og Skast (Danmarks Kirker, Ribe Amt, 1990) 130 s., ill.
- Nyland, N.: Sygdom og sundhed gennem 2000 år i Ribe amt (Esbjerg 1990) 52 s., ill.
- Pedersen, K. m.fl.: Ribe Amts Husmandsforeninger 1915-1990. 127 s., ill.
- Rønn, E. M.: Den daglige fisk (Sjæk'len 1989, s. 38-52).
- Selmer, J.: Københavnerplantagerne ved Vorbasse (Bygd 1990, 1, s. 22-31).
- Skast herreds tingbøger bd 1. 1 Ekstrakter 1644-1654 (Oksebøl 1990) 154 s.
- Strøm, H.: Artikelserie om kommunesammenlægningen i Ribe amt (Vestkysten 17.10., 20.10. og 1.12. 1990).
- Tonn-Pedersen, A.: »Historien på hovedet« (Mark og Montre 1990, s. 36-39).
- Østergaard, K. H.: De hellige kilder (Fra Ribe Amt 1990, s. 58-67).

Billund kommune

Grene sogn

Festskrift - Lokalhistorisk for Grene Sogn: 10 års jubilæum - 1978 - 29. november 1988 (Grene 1988) 32 s., ill.

Jensen, H.: Et ærresskud og dets følger (Fra Ribe Amt 1990, s. 32-36).

Jensen, P.: Billund Idrætsforening før og nu (Egnsbogen 1990, s. 36-41).

Schmidt, I. og K.: Skolebyggeri i det tidligere Grene sogn i de sidste 100 år i Bilund (Egnsbogen 1990 s. 57-61).

Vorbasse sogn

Selmer, J.: Rytterfægtningen ved Vorbasse 1864 - historien om historien (Mark og Montre 1990, s. 48-55).

Tygesen, S.: Bymændene i Vorbasse (Vorbasse 1989) 174 s., ill.

Tygesen, S.: Vorbasse Marked (Egnsbogen 1990, s. 46-51).

Blåbjerg kommune

Henne sogn

Lyngboparken 1965-1990; naturistområdet i eventyrets land (Henne 1990) 34 s., ill.

Lønne sogn

Jensen, C. P.: De baltiske flygtninges tilværelse og barske oplevelser under 2. verdenskrig (Fra Ribe Amt 1990, s. 3-13).

Faber, O.: Poul Johnsen Høy - en skipper fra Lønne (Mark og Montre 1990, s. 26-29).

Nr. Nebel sogn

Træk af Indre Missions historie i Nr. Nebel og omegn 1861-1990 (Nr. Nebel 1990) 51 s.

Outrup sogn

Outrup Andelskasse 1915-1990; historien om et pengeinstitut (Outrup 1990) 32 s., ill.

Blåvandshuk kommune

Oksby sogn

50 år - Blåvand Grundejerforening 1938-1988 (Blåvand 1988) 33 s., ill.

Ål sogn

Ipsen, L. G.: Flygtningekunst (Fra Ribe Amt 1990, s. 22-31).

Sørensen, F.: Før og efter 1940 - som jeg husker det (Fra Ribe Amt 1990, s. 37-57).

Bramming kommune

Lokalårbogen 1990 (med glimt fra året 1990). (Red. af F. Just, H. Benmouyal, K. Nielsen, K. Frøsig og T. Nielsen; udg. af Lokalhistorisk forening for Bramming kommune) 110 s., ill.

Willadsen, P.: Kommunevalget (Lokalårbogen 1990, s. 5-10).

Bramming sogn

Benmouyal, H.: Bramminge-sange (Lokalårbogen 1990, s. 64-73).

Haahr, P.: Historien om Sct. Ansgar Kirkes tilblivelse (Lokalårbogen 1990, s. 74-89).

Hård kamp for at få en ny kirke (Sct. Ansgar, Bramming) (Vestkysten 12.12. 1990).

Rohde-Johansen, E.: Små træk fra skomageriets historie (Lokalårbogen 1990, s. 49-56).

Gørding sogn

Husted, V. M. og Christensen, K.: Stridigheder om skolevæsenet i Gørding sogn i tidligere tid (Lokalårbogen 1990, s. 57-63).

Lauridsen, J. G.: Eckhardt Johnsen - maleren med rød i Gørding (Lokalårbogen 1990, s. 90-93).

Willadsen, P.: Over 100 år i træ (Lokalårbogen 1990, s. 46-48).

Hunderup sogn

Asingh, P.: Et hus af rav (Skalk 1990, 3, s. 12-15).

Hansen, A.: Tørveproduktionen i Als-

bo-Hunderup mose 1940-45 (Lokalårbogen 1990, s. 94-97).

Vejrup sogn

Sommerlund, C.: Mit Amerika ophold (1) (Lokalårbogen 1990, s. 102-110).

Brørup kommune

Jensen, B. R.: Da Grundtvigianismen kom til Brørup-Lindknud sogne (Ribe Stiftsbog 1990, s. 83-95).

Folding sogn

Knudsen, S. A.: Sønderskov og fremtiden (Museumsavisen 1990, s. 2-3).

Esbjerg kommune

Esbjerg købstad

Bruhn, V.: Her gik træk af vilde svaner: Socialdemokratiet i Esbjerg 1890-1990 (Esbjerg 1990) 127 s., ill.

Christiansen, A.: Grafikeren Finn Severin Bolther (Mark og Montre 1990, s. 9-17).

Dragsbo, P.: »Den lille maler« - mellem kunst og håndværk (Mark og Montre, s. 18-25).

Esbjerg bymiljø 1900-1950 (Esbjerg 1990) 100 s., ill.

Federspiel, S.: FO - Arbejdernes Fællesorganisation Esbjerg 1890-1990 (Esbjerg 1990) 24 s., ill.

Federspiel, S.: Smedene i Esbjerg; en by i støbeskeen 1890-1990 (Esbjerg 1990) 56 s., ill.

Frederiksen, N.: Velkommen i skolestuen; Østre skole: skolestuen (Esbjerg 1990) 1 bind og 40 dias.

Gammelby Skole 1905-1990 (Gammelby 1990) 19 s., ill.

Hahn-Pedersen, M.: På tærsklen til 90erne. Fiskeri- og Søfartsmuseets status og fremtid (Sjæk'len 1989, s. 78-88).

Hansgaard, L.: Dampcentralen 1940-1990 (Esbjerg 1990) 52 s., ill.

Holm, P.: Frilandsmuseet ved Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg (Mark og Montre 1990, s. 32-35).

Jens Thue Jensen og Helge Brock Iversens Legat (Ripenser-bladet, 10, 1990, s. 396-399).

Kusk, J.: Historie på lydband (Fra Ribe Amt 1990, s. 94-99).

Mortensen, M.: En kanonfotoğraf i arbejde (Mark og Montre 1990, s. 40-41).

Mou, S.: Tre generationers livsforløb; fra landbrug til forædler af landbrugsprodukter (Esbjerg 1989) 48 s., ill.

Rambusch, H. H.: Esbjerg-Neuengamme og retur (Esbjerg 1990) 68 s., ill.

Rasmussen, E.: Ejgil Rasmussens erindringer (Esbjerg 1990) 54 s.

Rasmussen, J. D.: Med HK Esbjerg i 90 år; 1900-1990 (Esbjerg 1990) 147 s., ill.

Schmidt, P.: Beretning 1990: Historisk samling fra Besættelsestiden 1940-45 (Esbjerg 1990) 7 s., ill.

SIF Esbjerg Gymnastik; 1964-1989 (Esbjerg 1989) 38 s., ill.

Sjæk'len 1989 (Red. af M. Hahn-Pedersen, Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg) 120 s., ill.

Treenighedskirkens drengekor 1964-1989 (Esbjerg 1989) 58 s., ill.

Årsberetning 1990, Esbjerg Museum. 23 s., ill.

Guldager sogn

Havsteen-Mikkelsen, A.: Ny kirke i Hjerting, Ribe Stift (Ribe Stiftsbog 1990, s. 29-42).

Jerne sogn

Siemen, P.: Bebyggelsehistorie øst for Esbjerg - 3000 års landsbyer og enkeltgårde i Novrupområdet (Mark og Montre 1990, s. 56-67).

Skads sogn

Hansen, E.: Besættelsestidens hverdag i Skads (Fra Ribe Amt 1990, s. 116-122).

Sneum sogn

Siemen, P.: Toftgrænsen i det middelalderlige Allerup (Mark og Montre 1990, s. 68).

Tjæreborg sogn

Kusk, J.: Af en landsbyhåndværkers optegnelser (Fra Ribe Amt 1990, s. 109-114).

Nr. Nebel sogn

Jørgensen, H.: Lifstrup 1787-1990 (Esbjerg 1990) 68 s., ill.

Fanø kommune

Badminton sportens historie på Fanø 1939-1989 (Fanø 1989) 27 s., ill.

Ulsdal, P.: Fanø-minder (Esbjerg 1990) 112 s.

Sønderho sogn

Hahn-Pedersen, M.: Det går ufatteligt godt - omkring et portræt fra 1806 (Mark og Montre 1990, s. 30-31).

Grindsted kommune

Hansen, V.: Grindsted - fra hedesamfund til industriby (Bygd 1990, 1, s. 10-21).

Kruuse, A.: Museumspædagog - hvad er det? (Mark og Montre 1990, s. 74-78).

Grindsted sogn

Eriksen, H. E.: Lokalhistorisk Arkiv. Grindsted bibliotek (Egnsbogen 1990, s. 30-35).

Gøtz, P.: Vestermarkskirken (Egnsbogen 1990, s. 9-12).

Kjærgård, O.: Grindsted posthistorie (Egnsbogen 1990; s. 5-8).

Nielsen, E. M.: Grindsted mejeri (Egnsbogen 1990, s. 24-29).

Nielsen, G.: Med FDF i en menneskealder (Egnsbogen 1990, s. 52-56).

Pedersen, T.: Andels-Svineslagteriet »Midtjylland« - fra start til fusion (Egnsbogen 1990, s. 13-18).

Sørensen, C.: På hat med politiet i Grindsted (Egnsbogen 1990, s. 42-45).

Hejnsvig sogn

Slægten fra Boldinggaard i Hejnsvig sogn; om Christen Larsen, født 1803, og hustru, deres forfædre og efterkommere (Skals 1989) 688 s., ill.

Sdr. Omme sogn

Poulsen, I.: Træk fra Sdr. Omme skoles historie (Egnsbogen 1990, s. 19-23).

Helle kommune

Årre sogn

Lauritsen, V. S.: Erindringsbilleder 1 (Fra Ribe Amt 1990, s. 14-21).

Holsted kommune

Åstrup sogn

Pedersen, O.: Aastrup sogn fra udskiftning til andelsbevægelse (Glejbjerg 1990) 251 s., ill.

Ribe kommune

Ribe Kommunale Brandvæsen 1890-1990; 100 år 1. april 1990 (Ribe 1990) 43 s., ill.

Mandø sogn

Karnøe, K.: Lægerne og Mandø (Ribe 1990) 42 s., ill.

Wangel, J.: Madammens Mandø-billeder (Fra Ribe Amt 1990, s. 103-108).

Ribe købstad

Brodersen, E.: Ribe Katedralskoles anden kvindelige student (Ripenser-bladet 1989, 10, s. 321-322).

Den første kvindelige student fra Ribe Katedralskole (Ripenser-bladet 1989, 7, s. 219-222).

Gam, T.: Perlemager af fag (Skalk 1990, 1, s. 12-15).

Gelius, W.: Lis Andersen. En vestjysk kunstner på vej (Mark og Montre 1990, s. 3-8).

Jensen, S.: Ribes befæstning i vikingetiden (Mark og Montre 1990, s. 69-73).

Jensen, S. og Kaul, F.: Som hånd i handske (Skalk 1990, 6, s. 28-29).

Juhl, M. og Lange, J.: Ribe Katedralskoles skolegård gennem tiderne (Fra kvangård til humlekule; Meddelelser fra Havebrugshistorisk Selskab 1990, s. 33-38).

Karkov, A.: Ripenser samfundets stiftelse og første år (Ripenser-bladet 1987, 1, s. 3-14).

Krins, H.: En Skeel i Tübingen (Fra Ribe Amt 1990, s. 94-99).

Lange, J.: Vægtergangen på Ribe Domkirke (Ripenser-bladet 1988, 3, s. 99-101).

Lønborg, B.: Oldtidens drejebænk (Skalk 1990, 3, s. 4-6).

Museologisk undersøgelser. Bd. 1 På den Antikvariske Samling, Ribe (Kbhv. 1988) 109 s.

Nielsen, T.: »Den kan jeg virkelig uden ad« Langaards fantastiske musikhjerne (Ripenser-bladet, 1988, 6, s. 183-186).

Nørregård-Nielsen, H. E.: Gamle guder og moderne kunst (Ripenser-bladet, 1987, 2, s. 63-66).

Ovnbøl, A.: De første ti Aars Børn på Aandssvageanstalten i Ribe (Fra Ribe Amt 1990, s. 68-77).

Varde kommune

Janderup sogn

Hertzum-Larsen, H.: Niels Pedersen og Ingeborg Christensdatter i Janderup; forslægt og efterslægt (Lemvig 1989) 750 s., ill.

Varde købstad

Clausen, T.: Uvidenhed er trædom, kundskab er magt. Udgivet af SiD Varde i anledning af 100 års jubilæet 12. april 1990; 1890-1990 (Varde 1990) 64 s., ill.

Friisberg, C.: Metal i Varde (Fra Ribe Amt 1990, s. 78-93).

Friisberg, C.: Socialdemokratisk Vælgerforening i Varde 1890-1990 (Varde 1990) 24 s., ill.

Lundorf, E. B.: Varde Civilforsvar; historisk oversigt over Civilforsvarsforbundet og Dansk Kvinders Beredskab 1940 50 år 1990; lands- og lokalt plan (Varde 1990) 43 s., ill.

Jubilæumsskrift O. K. West, 1962-1987 (Varde 1987) 58 s., ill.

Vejen kommune

Vejen Pensionistforening. 50 års jubilæum; 1940-1990 (Vejen 1990) 32 s., ill.

Askov sogn

Henningsen, H.: Højskolens fronter (Askov 1990).

Malt sogn

Thuesen, K.: Malt-stenen (Kbhv. 1990) 52 s., ill.

Vejen sogn

Schmidt, A. H.: Guldsmeden fortæller (Vejen 1990) 52 s., ill.

Vejen Gymnasium 1980-1990. Jubilæumsskrift (Vejen 1990) 70 s., ill.

Ølgod kommune

Fabricius, N.: Tre små byer - tre »personligheder« - Ølgod Museums undersøgelse af Skovlund, Gårde og Strellev (Mark og Montre 1990, s. 42-47).

Ølgod Museum 1989 (med årets begivenheder). (Red. af S. Manøe) 120 s., ill.

Ansager sogn

Jensen, E. C.: Andelsselskabet Ansager Mølle og Elektricitetsværk (Ølgod Museum 1989, s. 73-77).

Skovlund sogn

Kruse, E.: Fra Husum til Skovlund. Indvandrerlægten Kruse (Ølgod Museum 1989, s. 73-77).

Tistrup sogn

Svendsen, T.: Tistrup m.fl. sognes brandforsikring 1860-1990 (Tistrup 1990) 32 s., ill.

Ølgod sogn

Tuxen, P.: Fra bar mark til tæt by - Ølgod i pionerfasen 1870-1911 (Ølgod Museum 1989, s. 7-66).

Beretning for året 1990

1990 blev et forholdsvis roligt år for Historisk Samfund, hvor vi i bestyrelsen koncentrerede os om årbogen og de arrangementer, som vi efterhånden har tradition for.

Årbogen

Som vore medlemmer sikkert har bemærket, fik årbogen et andet udseende i 1990. Årbogen udgives i bind på 3 år. Det sidste bind havde forsider med tegninger af kunstneren A. Havsten Mikkelsen. Da vi nu skulle vælge for de 3 kommende år, valgte vi en flerfarvet forside og 1990 blev prydet af en akvarel lavet af en flygtning i Oksbøllejren 1946.

Årbogen blev på 156 sider og indeholder en række historiske artikler geografisk spredt ud over hele amtet, samt også en tidsmæssig spredning blandt emnerne, således at årbogens indhold fremtræder som en spraglet blomsterbuket, som man kan glæde sig til at læse.

Vi oplever, da også den store glæde, at vi ikke er i stofnød, idet mange ønsker at skrive til årbogen. Et godt tegn i en tid, hvor vi fra andre dele af landet hører, at man ikke kan få artikler nok til årbøgerne.

Årbogen retter sig ikke kun til læsere, men den udgives også som lydbog og kan lånes på bibliotekerne af svagtseende og blinde.

Arrangementer

Sidste årsmøde blev holdt i Alslev, hvor ca. 80 deltagere tog del i overrækkelsen af H. K. Kristensen-prisen til arkivleder/forfatter Olga Pedersen fra Åstrup. Ved det offentlige møde talte arkivar Jørgen Dieckmann Rasmussen om hverdagen i Ribe amt under besættelsestiden.

Sommerudflugten gik til Tarm-Skjern området med besøg på Skjern-Egvad Økomuseum. Vi så bl.a. Bundsbæk mølle, vandrede ad stien over Bjørnemosen til tomterne af rakkerhusene, kørte gennem landskabet og fik det forklaret, besøgte museet på Fahl Kro og fik lejlighed til en sejltur på Ringkøbing fjord. Ca. 100 deltagere.

Historisk Søndag gik til den nordlige del af amtet - til Ølgodområdet. Her var der arrangeret besøg på Hjedding mejerimuseum - Danmarks første Andelsmejeri fra 1882, besøg i Ølgod kirke, Ølgod Museum og Konserveringscentret for Ribe og Ringkøbing amter. Desuden blev der lejlighed til at se Kulturhuset, hvor den fælles kaffedrikning fandt sted. Ca. 70 deltog.

Efterårsmødet var henlagt til Ribe, hvor antikvar Stig Jensen holdt et spændende foredrag om det ældste Ribe på grundlag af de nyeste fund fra årets gravninger i Ribe by. Mødet fandt sted på Seminariet og bagefter var der byvandring til de omtalte steder. Ca. 40 deltog.

Bestyrelsen

Efter generalforsamlingen konstitueredes bestyrelsen uændret med undertegnede som formand, C. H. Dons Christensen som næstformand og Ejvind Busk Jensen som kasserer. Der har i årets løb været afholdt 4 bestyrelsesmøder.

Økonomi

De seneste år har været præget af bestræbelserne på at få oparbejdet den for foreningen nødvendige driftskapital på ca. 100.000 kr.

Som det vil fremgå af kassererens bemærkning til årets regnskab, kommer vi også i år med et pænt overskud, hvilket resulterer i, at vi nu kan

sige, at vi har nået det mål, som vi for 3 år siden satte os.

De 100.000 kr. er nået. Hvorfor skal vi så have så stor en kapital, er det nødvendigt? Ja, hvis vi vil være en aktiv forening og være med til at udvide kendskabet til amtets historie, som er vort formål, så må vi have så megen kapital, at vi kan tage nye udfordringer op, f.eks. udgivelsen af bøger; projektet o.lign.

Til gengæld betyder det også, at bestyrelsen ikke vil opfordre generalforsamlingen til en kontingentstigning.

På udgiftssiden har vi ved en opstramning sparet mange penge, især på portoen. Bestyrelsen fordeler selv en stor del af årbøgerne, men vi kan jo ikke dække hele amtet, så er der medlemmer rundt omkring, som gerne vil give en hjælpende hånd med ved distribueringen af årbogen, vil vi være taknemmelige for det. Ring blot til vor kasserer, så styrer han det.

Vore tilskudsgivere er trofaste, og vi vil også i år rette en varm tak til Staten, Ribe Amtsråd, Kommunerne i Ribe amt, minus 2, desuden til Bikuben i Esbjerg og Ribe, samt firmaet Oscar Nielsen A/S, Esbjerg.

Medlemstallet er gået lidt tilbage, men vi håber på, at vore medlemmer vil forsøge at hverve nye, for de der enten er fraflyttet amtet eller på grund af alderdom, dødsfald er ophørt med medlemskabet.

Bogudgivelser/projekter

I år har vi ikke udgivet bøger udover årbogen, men vi har fortsat 2 projekter løbene.

»Flygtningelejrene i Ribe amt« er et projekt som er lagt i hænderne på Leif Ipsen i Oksbøl, som nu snart gennem mange år har glædet os med artikler i årbogen om denne mærkelige epoke i vor historie. Sidste år havde Ipsen en artikel om flygtningekunst og i den kommende årbog bliver der også en artikel om emnet.

Pens. pastor Anders Futtup, Esbjerg er i gang

med et - trods titlen - spændende projekt om begravelsesskikke. Emnet har næsten været optaget som et tabuemne, men der er mange særprægede og interessante traditioner omkring dette emne. Futtrup har koncentreret sig om Skads herred, men vil senere følge resten af amtet op. Det glæder vi os til, og Futtrup har også løbende lovet os artikler, når han kommer så lange med materialet. Bestyrelsen vil gerne sige de to en ekstra stor tak for deres indsats - *også taget i betragtning, at det sker uden udgifter for Historisk Samfund* - en fornem gestus.

Andet

Historisk Samfund var også repræsenteret ved udgivelsen af 2. bind af Åstrup sogns historie. Det er arkivleder Olga Pedersen, der stolt kunne præsentere sit værk for pressen og en indbudt kreds. Der er stadig god grøde i lokalhistorien.

Vort medlemsregister er nu overført til EDB, hvilket skulle lette kassereren ved udsendelserne, og samtidig betyde tydeligere adresser på forsendelserne til medlemmerne.

På generalforsamlingens dagsorden er der et punkt med valg til bestyrelsen. Jens Chr. Nielsen har meddelt, at han ikke vil modtage genvalg. Jens Chr. Nielsen har været med i arbejdet gennem en længere årrække, idet han den 1/1 1983 blev vor forretningsfører og fra 1987 blev indvalgt i bestyrelsen. Vi vil her fra Historisk Samfund gerne takke Jens Chr. Nielsen for det dygtige bestyrelsesarbejde som der gennem alle disse år er blevet udført. Din indsats har været præget af stor viden og indsigt i ikke bare lokalhistorien men også den almene historie. Desuden har vi jo kunnet nye godt af din store regnskabserfaring, og når vi således afleverer en perfekt kassebeholdning til din efterfølger Busk Jensen, så er en stor del af æren din. Vi vil ønske dig et godt oti-um og håber fortsat at se dig til vore arrangementer. Hjertelig tak.

Søren Manø

Nye medlemmer

Ansager: Niels Peter Larsen, *Askov:* Ragnhild Sørensen, *Bramming:* Thomas R. Andersen, *Brørup:* Jens Kruchow, *Egebæk:* Anker Ovnbøl, *Esbjerg:* Børge Mathiasen, Karen Skov, *Grindsted:* Karl Erik Lindberg, Søren Peder Nielsen, *Hejnsvig:* Poul Hjort, *Hjerting:* Preben Jørgensen, *Ribe:* Jens Christensen, Bent Karsdal, Ribe Stiftsadministration, *Tjæreborg:* Jens Be-

jerholm, Christa Jensen, *Varde:* Evald Lindholm, *Vejen:* H. C. Hansen, A. P. Rasmussen, *Vr. Vedsted:* Chrl Phillip, *Ølgod:* Mette Guldberg.

Uden for amtet:

Kolding: Robert Sreinfat, *Odense:* Jytte Skaaning, *Viborg:* Magne Juhl.

Regnskab for 1990

INDTÆGTER

Kontingent		106.502,25
Tilskud:		
Ribe amt	12.800,00	
Kommunerne:		
Blåbjerg	700,00	
Blåvandshuk	700,00	
Bramming	500,00	
Brørup	900,00	
Esbjerg	1.800,00	
Fanø	500,00	
Grindsted	1.000,00	
Helle	450,00	
Holsted	1.000,00	
Ribe	1.000,00	
Varde	1.500,00	
Ølgod	800,00	
Øvrige tilskud:		
Oskar Nielsens Fond	1.000,00	
D.H.F.	6.500,00	
Bikuben	400,00	
Bikubens Fond	5.000,00	36.550,00
Renter		4.216,15
Foreningens indtægter i alt		147.268,40
Bogsalg		16.705,48
Refusion fra R.A.L. for beretning i årbogen		7.503,00
Regulering		1,45
		<u>171.478,33</u>

UDGIFTER

Lønninger		10.000,00
Bestyrelsesmøder		3.256,91
Medlemsmøder (nettoudgift)		67,80
Udflugten (nettoudgift)		2.280,00
Kontorholdsudg. (kontorartikler, kuverter, tryksager m.v.)		7.556,33
Porto		9.272,50
Kontingenter		1.343,00
H. K.-Prisen		2.550,00
Udgivelse af årbog 1990		92.254,36
Diverse		628,50
Foreningsudgifter i alt		<u>129.209,40</u>
Bogsalg:		
Kontorhold (husleje, kuverter, tlf. m.v.)		10.269,39
Porto		<u>2.990,50</u>
Udgifter i alt:		142.469,29
Årets overskud		<u>29.009,04</u>
		<u>171.478,33</u>

Status pr. 31.12.90

Kassebeholdning 31.12.90:

Saldo 1.1.90	83.308,30	
Førøgelse i 1990	<u>29.630,73</u>	112.939,03

Boglagerets værdi 31.12.90:

Saldo 1.1.90	6.000,00	
Nedbragt netto i 1990	<u>3.000,00</u>	3.000,00
K. og T. Thomsens Mindelegat		<u>12.700,00</u>
		<u>128.639,03</u>

Skyldig moms		629,69
--------------------	--	--------

Foreningens egenkapital 31.12.90:

Saldo 1.1.90	102.000,30	
Boglagerets værdi formindsket	<u>3.000,00</u>	
	99.000,30	
Overskud i 1990	<u>29.009,04</u>	128.009,34
		<u>128.639,03</u>

Foranstående regnskab er revideret. Kassebeholdningens tilstedeværelse konstateret.

Esbjerg, den 12. marts 1991.

Chr. Almhede

Jens Kusk

Fra lokalarkivernes arbejdsmark i Ribe amt i 1990

Sammenslutningen af lokalarkiver i Ribe amt (RAL)

Beretningen for virksomhedsåret skal indledes med mindeord for arkivleder Rita Christensen, Varde, der døde i oktober 1990.

Rita Christensen havde været leder af Varde Lokalhistoriske Arkiv siden begyndelsen af 1960'erne, hvor hun overtog arkivet efter Vestjyllands kendte lokalhistoriker H. K. Kristensen. Det var en stor arbejdsopgave, hun hermed fik. På det tidspunkt gjorde hun sig næppe detaljerede forestillinger om, hvilken arbejdsbyrde eller hvilke opgaver, der ventede hende.

H. K. Kristensen havde set rigtigt i at foreslå Rita Christensen til leder af Varde Lokalhistoriske Arkiv. Han kendte hendes flid, akkuratelse, engagement og evne til udadvendt virksomhed - altså egenskaber og kvaliteter, som hun fik brug for som leder af arkivet.

Det blev mange timers lokalarkivararbejde, Rita Christensen udførte. Det er en stor fejl at tro, at hendes arbejdstid var lig arkivets åbningstid: tirsdag formiddag fra kl. 10-12. Rita Christensen var på arkivet hver dag, ofte både formiddag og eftermiddag. Kom der gæster til arkivet i week-enden eller om aftenen, sørgede hun altid for at hjælpe dem. Som regel ved, at hun investerede den nødvendige tid på at hjælpe.

Mindre synligt, men helt nødvendigt var den fortsatte opbygning af arkivets samlinger. Også dette arbejde lagde Rita Christensen mange kræfter i, og anstrengelserne bar frugt. Varde-arkivets samlinger voksede betragteligt under hendes ledelse. Efterhånden begyndte det at knibe med pladsen, men hun erkendte forpligtelsen til at bevare et alsidigt materiale til belysning af Vardes historie. At finde plads var et andet, mere praktisk og underordnet problem. Og det afleverede materiale blev forbilledligt hurtigt registreret. Hurtige, men gode registreringer blev et kendetegn for Vardearkivet.

Efter kommunesammenlægningen blev der skabt et samarbejde mellem arkiverne i Varde Kommune. Rita Christensen blev formidler af dette samarbejde og blev forbindelsesleddet mellem arkiverne i kommunen.

Arkivarbejdet i Varde var en god indgang til samarbejde med andre arkiver, og Rita Christensen blev hurtigt et kendt ansigt i RAL-sammenhæng. Hun var med til

næsten alle RAL-kurser og deltog flere gange som instruktør og lærer. Mange af RALs medlemmer har nydt godt af hendes viden og erfaringer, som hun beredvilligt øste af. Hun var også med i det organisatoriske arbejde og var ved sin død den ene af de to revisorer i RAL.

Med Rita Christensen har lokalarkivarbejdet i Varde Kommune og Ribe Amt mistet en central person. Med sin indsats og sit engagement har hun ydet en forbilledlig indsats, som altid vil blive husket.

1990 blev året, hvor RALs virksomhed kom ind i en mere stabil gænge igen. Dog ikke sådan at forstå, at der ikke har været spørgsmål at diskutere eller problemer at overvinde.

Kursusvirksomheden

Stabiliseringen har først og fremmest kunnet mærkes på det uddannelsesmæssige område, hvor der blev afholdt et kursus i foråret og tre kurser i efteråret 1990. Forårets kursus handlede om affotograferingsteknik og arkivering af negativer og positiver. Kurset blev afholdt i Esbjerg, og der var pænt med deltagere.

Det samme må siges om efterårets tre kurser, som havde SLAs registreringssystem som hovedemne. Over tre lørdage gennemgik man indkomstjournalisering og arkivaliere registrering, billedregistrering og som afslutning på det hele søgesystemet. Som sædvanlig var kurserne pænt besøgt, og deltagerne var meget interesserede. Særlig stor var interessen for søgesystemet, som nogle deltagere gerne vil have gentaget i den kommende sæson.

Selv om kursusaktiviteten i 1990 var tilfredsstillende og tilslutningen til kurserne har været stor, er uddannelsesspørgsmålet blevet drøftet flere gange i bestyrelsen. For det første må vi erkende, at det i vid strækning er de samme ansigter, vi ser på kurserne. Det betyder, at der er en række veluddannede arkivfolk i Ribe Amt. Og så er der en gruppe, som vi intet hører til eller ser. Hvordan kan det være? Er der noget galt med kurserne eller deres geografiske placering? Er emnerne ikke relevante?

Det er spørgsmål, som bestyrelsen gerne vil have vide mere om, for behovet for uddannelse melder sig også på

lokalarkivområdet. Vi påtager os at indsamle og bevare, hvad der kan fortælle eftertiden om os og vore forfædre. Hvad der indsamles, skal også eksistere i år 2050, år 2500 eller år 3000, for den sags skyld.

For at vi kan være sikre på det, skal vi bl.a. bruge godkendte, kontrollerede materialer, sørge for gode opbevaringsforhold og hindre uhensigtsmæssig brug.

Lokalarkivarene bør som specialister vide, hvordan tingene skal håndteres og sørge for, hele tiden at være ajour med den nyeste viden. Det kan kun opnås gennem efteruddannelse og god kollegial kontakt.

Lokalarkivarene har dog behov for andet og mere. De skal også kende noget til historie i almindelighed og lokalhistorie i særdeleshed. Elles kan vi ikke give en kvalificeret vejledning. Kun et fåtal af lokalarkivernes brugere har en baggrund, som gør hjælp unødvendig. Hvordan sørger man for uddannelse på dette område, og hvad kan RAL gøre i en lidt bredere sammenhæng? Også disse spørgsmål vil bestyrelsen gerne have svar på.

Ekskursioner

Som sædvanlig har der været to studieture til landsarkivet i Viborg i det forgangne år. Det er vigtigt for lokalarkivarene at kende landsarkivernes hovedarkivfunds, for de er jo den anden halvdel af kildematerialet til lokalsamfundets historie.

Turene til landsarkivet i Viborg arrangeres sammen med Sydvestjysk Egns- og Slægtshistoriske Forening. Der er pæn tilslutning til turene, selv om flere lokalarkivfolk burde tage med. De tre timer på arkivet bliver meget effektive på grund af muligheden for at forudbestille samt det ekstra mandskab, der er sat ind til at ekspedere. Derfor skal bestyrelsen opfordre flere lokalarkivfolk til at tage med på turene, som samtidig er den eneste mulighed for at benytte landsarkivet uden for normal åbningstid.

Organisationen

På det organisatoriske område var der uro i 1990. Anledning var ligesom i 1989 SLA, omend grunden i 1990 var en anden end året før. SLA havde underskud på regnskabet for 1990, og det samme havde SLA-Arkivservice, der forestår udviklingen og salg af et fælles EDB-program til lokalarkiver. SLA ejer SLA-Arkivservice og skal derfor skaffe de penge, anpartsloven kræver med hensyn til anpartsselskabers egenkapital.

Efter mange og lange overvejelser så SLAs styrelse ingen anden udvej på problemerne end at opkræve ekstrakontingent og stillede derfor forslag herom til generalforsamlingen.

Forslaget satte mange diskussioner i gang rundt omkring, bl.a. om kontingentberegningssmåden. En af SLAs kredse foreslog, at medlemskontingent beregnes med et fast grundbeløb på 500 kr. pr. arkiv. Derudover betales der 5 øre pr. indbygger i kommunen, dog med 2.500 kr. som maksimumbeløb.

På en maratongeneralforsamling, der varede mere end fem timer, blev dette forslag vedtaget.

Vedtagelsen af den nye kontingentberegningssmåde og de forudgående diskussioner blandt amtets arkiver anså RALs bestyrelse som anledning til at indkalde til debataften om emnet.

Der kom mange til mødet, og spørgsmålene var talrige. Bl.a. om, hvorfor man skulle være medlem både af SLA og RAL. Sådan har organisationsstrukturen imidlertid altid været - nemlig at det er SLAs medlemmer på amtsplan, der danner kredse. Man kan også udtrykke det således, at RAL står for SLA Ribe Amt. Det gensidige medlemskab har ganske vist ikke været håndhævet så strengt tidligere, men på et kredsmøde i 1988 blev det besluttet, at 1992 skulle være skæringsår.

Det er bestyrelsens opfattelse, at debataftenen var en god idé. De mange spørgsmål, som havde optaget sindene, blev diskuteret indgående - med udbytte for både bestyrelse og medlemmer.

Var emnet end alvorligt, var bestyrelsen tilfreds med tilslutningen, og det er derfor vores hensigt at forsøge at afholde i hvert fald et tilsvarende møde i den kommende sæson - dog om et fagligt emne. Vi har talt om flere muligheder, men vil nok satse på et emne som Begravelsesskikke i Ribe Amt, som Historisk Samfund for Ribe Amt for tiden arbejder med.

Andet

Som nogle måske husker, udgiver RAL også et blad. Blot ser medlemmerne ikke så meget til det. Bl.a. finder redaktøren det svært at få sine ideer omsat i praksis.

Bladspørgsmålet skal imidlertid finde sin løsning snart. Det skal besluttes, om RAL udgiver et blad eller ikke. Den nuværende situation er utilfredsstillende og uholdbar. Det er derfor en af de opgaver, bestyrelsen vil gøre en indsats for at få løst.

Ud over de organisatoriske hovedspørgsmål, som er blevet fremhævet, kunne der berettes om enkelte arkivers særlige indsats eller om specielt betydningsfuldt materiale, som har fundet vej til et lokalhistorisk arkiv. Det kan der imidlertid læses om i de beretninger, som vi hvert år udgiver med hjælp fra Historisk Samfund for Ribe Amt og økonomisk støtte fra Ribe Amts Kulturfond.

Vi er meget taknemmelige for denne støtte, der gør det

muligt at udbrede kendskabet til amtets lokalarkiver og deres samlinger - en slags lokalarkivernes vindue mod omverdenen, kunne man kalde dem.

Jeg vil slutte med en tak til bestyrelsen, suppleanterne og medlemmerne for arbejdsåret 1990.

Jørgen Dieckmann Rasmussen
formand

Amtskonsulentens beretning

Selv om jeg har været ansat som amtskonsulent siden 1. juni 1988, er det alligevel første gang, at jeg aflægger beretning for amtskonsulentordningen på en RAL-general-forsamling.

Dette skyldes desværre flere længerevarende sygdomsperioder i 1989 og 1990 p.g.a. operation og to hjernerystelser, hvoraf den ene ikke blev plejet som den burde. Dette har medført en del gener i form af tilbagevendende hovedpineanfald og synsforstyrrelser. Nu går det dog fremad med helbredet.

Inden jeg aflægger beretningen for 1990, vil jeg først sige tak til RALs bestyrelse og de lokalhistoriske arkiver for tålmodighed og overbærenhed med hensyn til færdiggørelsen af foreningsregistraturen.

Forsinkelsen skyldes dels de ovennævnte sygdomsperioder dels Byhistorisk Arkivs flytning og udpakning. Det har desværre betydet, at arbejdet er foregået i ryk. Der har tillige været et stort redaktionsarbejde på grund af en række forskellige skævheder, som jeg ikke skal trætte forsamlingen med her.

Selv om amtskonsulenten sammen med tre-fire langtidsledige har arbejdet ihærdigt på at færdiggøre foreningsregistraturen inden generalforsamlingen, er det desværre ikke lykkedes. Vor arbejdsindsats vil naturligvis fortsætte med uformindsket styrke, så manuskriptet kan blive afleveret til bogtrykkeren i juni 1991, men helst før. Herefter skal der læses korrektur.

At alle konsulent-timerne i 1990 var afsat til færdiggørelsen af foreningsregistraturen betød imidlertid ikke, at der ikke er ydet konsulentbistand til helt konkrete opgaver.

Amtskonsulentfunktionen udbygges nemlig med assistance af Jørgen Dieckmann Rasmussen og Morten Mortensen. I 1990 er der ydet hjælp til oprettelse af nyt lokalhistorisk arkiv, til registreringsproblemer, vejledning med hensyn til indkøb af arkivudstyr og inventar, indretning af arkivlokaler, fremskaffelse af indlån af kildemateriale fra det statslige arkivvæsen samt rådgivning og vejledning vedr. manuskripter af lokalhistorisk indhold og

vejledning i benyttelse af arkivalier. Enkelte konsulentopgaver er løst umiddelbart pr. telefon, medens andre mere komplicerede spørgsmål har krævet konsulentbesøg på stedet. Dette er sket dels ved besøg i dagtimerne, dels ved aftenbesøg, da ikke alle arkiver er bemandet i dagtimerne.

Husk venligst: har I problemer af arkivmæssig art, spørgsmål m.v., så ring eller skriv til Byhistorisk Arkiv, og vi vil naturligvis hjælpe jer også med konsulentbesøg både i dagtimerne og om aftenen.

Kursus- og mødevirksomhed

Amtskonsulent Jytte Skaaning har tillige med Jørgen Dieckmann Rasmussen og Morten Mortensen deltaget som lærere på de fire RAL-kurser og i RALs debataften vedr. organisationsstrukturen, som er omtalt i formandens beretning.

Endvidere har amtskonsulenten deltaget i RALs bestyrelsesmøder, når det har været muligt.

Amtskonsulenten deltog som en af RALs repræsentanter i SLAs ordinære kredsmøde 28.-29. april 1990 på Kystgården i Nyborg.

Endelig har amtskonsulenten deltaget i SLAs forskningsseminar: De danske foreningers historie 7.-9. november 1990 på Haraldskær ved Vejle. Formålet med seminaret var at samle aktive foreningshistorikere og skabe en dialog mellem disse og en række indbudte forskere, som havde beskæftiget sig med foreningshistorie gennem egen forskning eller i forskellige projekter. Seminardelegerne havde forinden indsendt skriftlige bidrag om egen forskning eller indsamling. SLA forventes at udgive en bog om seminaret i indeværende år.

Studieture

Amtskonsulent Jytte Skaaning har tillige med Jørgen Dieckmann Rasmussen og Morten Mortensen været »vejledere« på RALs to studieture til Landsarkivet for Nørrejylland. Den ene tur gav, som I ved, amtskonsulenten hjemmerystelse nr. 2.

RAL-Nyt

Amtskonsulent Jytte Skaaning har sammen med Morten Mortensen og redaktøren RALs næstformand Olga Pedersen redigeret RAL-NYT. 1990:1.

Arbejdsopgaver 1991

Konsulenttimerne vil indtil videre fortrinsvis være afsat til færdiggørelsen af foreningsregistraturen, der som tidligere nævnt forventes afleveret til bogtrykkeren i juni 1991. Dernæst følger korrekturlæsningen.

Herefter bliver arbejdsopgaven udarbejdelse af en folder om amtets arkiver i samarbejde med amtsfritidskon-

sulenten. I den forbindelse vil konsulenten sammen med et af RALs bestyrelsesmedlemmer besøge de enkelte arkiver for at indsamle realoplysninger om beliggenhed, åbningstid, samlingernes indhold m.v. og fotografere arkiverne udefra til brug for folderen, jfr. amtskonsulentberetningen i 1989.

Disse arkivbesøg kan ske både i dagtimerne og om aftenen. Alt efter jeres ønske lokalt. Vi skal nok aftale besøgstiden med jer i god tid. Under de enkelte besøg vil vi ligeledes indsamle oplysninger med henblik på en artikelserie i RAL-Nyt om arkiverne.

Af hensyn til publikums brug af de lokalhistoriske arkiver er det væsentligt at få fremstillet en sådan folder eller guide, der foruden ovennævnte realoplysninger også bør indholde oplysninger om arkivernes særsamlinger. Mange arkiver har nemlig i de senere år fået anskaffet kopier og foretaget transskriptioner af kildemateriale fra det statslige arkivvæsen så som kirkebøger, folketællingslister, skifte- og fæsteprotokoller, skøde- og panteprotokoller, brandforsikringsarkivalier m.v. fra deres respektive lokalområde.

Dette er et væsentligt supplement til vore samlinger af ikke-statslig proveniens. For det første er det til gavn og glæde for vort publikum - slægts- og lokalhistorikerne - der således kan finde relevant kildemateriale hos os i stedet for ofte at skulle rejse forgæves til Rigsarkivet eller landsarkiverne, hvor læsesalspladserne tit er optaget på grund af den stigende interesse for slægts- og lokalhisto-

rie. For det andet er det til megen hjælp ved besvarelse af forespørgsler og til arkivets egen forskning.

Guiden over de lokalhistoriske arkiver i Ribe amt skal naturligvis ses som et supplement til SLAs arkivguide fra 1989 og til lokalhistoriske arkivers årsberetninger, der bl.a. trykkes særskilt og som en del af »Fra Ribe Amt«.

Som eksempel på en sådan guide kan nævnes fortegnelsen over de lokalhistoriske arkiver i Vejle amt. Andre amtskredse har udgivet eller agter at udgive tilsvarende guider.

Som forslag til andre fremtidige fællesamtslige opgaver kunne nævnes indsamling og registrering af erhvervsarkiver og af private personarkiver på en fælles database foruden en boglig udgivelse. Fortegnelse over kortmateriale. Udarbejdelse af en fortegnelse over kildemateriale om Ribe amt i Landsarkiverne for Nørrejylland og de sønderjyske landsdele som f.eks. fortegnelsen over kildematerialet vedr. Varde. Afholdelse af temadage og arkivbesøg.

Forslag fra generalforsamlingen til kommende arbejdsopgaver modtages naturligvis gerne. Ligesom ovennævnte forslag kan diskuteres.

Til slut vil jeg takke de lokalhistoriske arkiver, RALs bestyrelse og kollegaerne for et godt samarbejde og udtrykke ønsket om at det må fortsætte i de kommende år.

Jytte Skaaning
Amtskonsulent

Beretninger fra amtets lokalhistoriske arkiver 1990

Billund Kommune

Billund Lokalhistoriske Arkiv

Billund Centeret, 7190 Billund. Tlf. 75 33 24 72

Åbningstid: Tirsdag 19-21 eller efter aftale

Leder: Vagn Jensen, Bogfinkevej 7, 7190 Billund.
Tlf. 75 35 30 25.

Arkivet har i 1990 registreret 55 afleveringer. Heraf var en del ret omfattende - især med hensyn til fotografier. Blandt afleveringerne var også en hel del gamle protokoller fra omkring århundredskiftet.

Lokale skoler og andre interesserede har arbejdet med arkivets materialer, og af og til har vi holdt foredrag og bl.a. informeret en skoleklasse om, hvad der findes i det lokalhistoriske arkiv, og hvordan arkivet arbejder.

Vore udstillinger i udstillingsskabet udenfor arkivet i Billund Centret bliver skiftet ca. 8-9 gange i årets løb - ellers bliver vi »rykket« af vore trofaste og mange »skabskikkere«. Skabet har jo også den fordel, at vi kan stille spørgsmål om årstal, navne og lignende. I løbet af et år tror vi skabet har flere hundrede besøgende - men det befinder sig jo også på et af de steder, hvor der i årets løb kommer rigtig mange mennesker.

Den lokalhistoriske bustur gik i sensommeren til seværdigheder i Egtved kommune. Bussen var sædvanen tro - næsten fuldt belagt.

I besøgsprotokollen er der i 1990 indskrevet 79 personer.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Vorbasse Museum, Kirkegade 3, 6623 Vorbasse.

Tlf. 75 33 37 17

Åbningstid: Tirsdag 19-21 eller efter aftale

Leder: Sven Tygesen, Stadionvej 4a, 6623 Vorbasse.

Tlf. 75 33 31 39

Arkivet har i 1990 modtaget 84 afleveringer.

Der er i årets løb ydet hjælp til adskillige slægtsforskere m.fl., som har henvendt sig personligt eller skriftligt til arkivet.

Blåbjerg kommune

Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 21, 6830 Nr. Nebel. Tlf. 75 28 71 18

Åbningstid: Mandag 8.30-11.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning Nielsen. Tlf. 75 28 20 26

Arkivet har i 1990 modtaget 135 afleveringer, stort og småt imellem hinanden.

Vi har haft fire udstillinger. Den første i forbindelse med foreningsbesøg fra Henne sogn, som er indenfor arkivets arbejdsområde. Den anden i forbindelse med 50 året for besættelsen. Den tredje om gårde og huse fra Lunde sogn. Den fjerde var en udstilling i forbindelse med en større indsamling fra Outrup sogn (Denne aflevering er ikke medtaget i de 135 afleveringer).

Arkivet har ud over det allerede nævnte arrangeret eller medvirket ved fem arrangementer i årets løb.

Der har været besøg hver åbningsdag, i alt ca. 150 gæster, hvoraf langt de fleste har arbejdet med slægtsforskning.

Derudover har der været en del skriftlige og telefoniske henvendelser fra forskellige egne. Et enkelt så langt borte fra som Nevada.

Alt i alt må vi konstatere stigende interesse for arkivet.

Blåvandshuk Kommune

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl. Tlf. 75 27 15 48

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: L. G. Ipsen, Østparken 92, 6840 Oksbøl.

Tlf. 75 27 15 89

Udover normal arkivaktivitet i det forløbne år har arkivets personale specielt været engageret i:

1. Indkøring af EDB-systemet ARKIBAS
2. Bunkersregistrering
3. Forberedelse af udstilling m.m. i »Tirpitzstillingen«
4. Konsulentvirksomhed i forbindelse med udarbejdelse af lokalhistoriske opgaver og artikler.

Ad 1.

I 1990 modtog arkivet 23 større afleveringer, væsentligst i form af foreningsarkivalier, hele eller dele af privatarkiver, blandet med museumsgenstande samt flere værdifulde fotosamlinger. 62 arkivfonds, indregistreret efter det »gamle« SLA-system, er blevet gennemgået kritisk og omregistreret til ARKIBAS-systemet.

Efter visse indkørvingsvanskeligheder er systemet efterhånden næsten opdateret, således at fremtidig journalisering og registrering kan foregå problemfrit.

112 billedmapper er gennemgået og delvis omregistreret. En større samling af dias, skænket til arkivet, er under ombyrning til et antal lysbilledserier til brug ved foredrag.

Ad 2.

Bunkersregistreringen (omtalt i beretningen for 1989) har vist sig mere tidskrævende end ventet og må påregnes at være 1991 ud, måske længere.

Ad 3.

Arbejdet med udstillingen i Tirpitz-bunkeren er nu så vidt, at vi kan se frem til en åbning i sommer-sæsonen 1991. Udstillingen er blevet mere omfattende end forventet, idet der både skal fremstilles en video-film og en mindre publikation. Filmen vil være klar til åbningen, medens publikationen forventes klar til december.

I forbindelse med publikationen har arkivet indledt arbejdet med interviews af personer, især fra Blåvand, der selv oplevede besættelsestiden. Der ligger allerede nu en del, og vi håber at flere vil komme til.

Endelig er der indkommet meget materiale, som skal behandles og arkiveres, så arkivet med tiden kan få et fyldestgørende og lettilgængeligt arkiv på besættelsestiden og bunker-registrering i Blåvandshuk Kommune.

Ad 4.

Antallet af personer, der har henvendt sig til arkivet for at få assistance i lokalhistorisk sammenhæng, har været stigende, og flere af arkivets medarbejdere har været/er involverede i udfærdigelse af lokalhistoriske publikationer/artikler.

Bramming kommune

Bramming Byhistoriske Arkiv

El-værket, Pederstræde, 6740 Bramming

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Olaf Bak, Sportsvej 7, 6740 Bramming.

Tlf. 75 17 45 51

Tilgangen af afleveringer til Bramming Byhistoriske Ar-

kiv i året 1990 viser, at der fortsat findes ting, som retteligt bør opbevares et sådant sted, idet arkivet i det forløbne år har modtaget i alt 39 afleveringer. Det er en lille stigning i forhold til året 1989, der gav 35 afleveringer.

Et iøjnefaldende træk ved 1990 er, at antallet af telefoniske eller skriftlige forespørgsler eller henvendelser er fordoblet, idet der i årets løb indgik 30 sådanne, mod 16 året før. Desuden har arkivet haft 10 udlån samt diverse slægtsforskningsspørgsmål m.v.

13 personer har besøgt arkivet i 1990. Derudover har arkivlederen holdt et diasforedrag om det gamle Bramming. Arkivet har deltaget i en udstilling og arkivlederen deltaget i fire møder.

I løbet af de 31 år arkivet har eksisteret, er der indgået ca. 840 afleveringer, hvoraf mange har omfattet adskillige enkeltdele.

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 12, Darum, 6740 Bramming

Åbningstid: Januar, februar og marts: onsdag 15-17 og efter aftale med lederen

Leder: J. Hedegård Rasmussen, Alsædtægten 12, Darum, 6740 Bramming. Tlf. 75 17 93 30

Darum Sognearkiv har i år registreret 20 større afleveringer. Af disse kan nævnes tre foreningsarkiver, to omfattende ejendomsarkiver og et lydbånd fra 1976. Arkivets billedsamling er forøget med godt 50 fotografier. Som noget specielt kan nævnes en erindringsmedalje fra krigen i 1864 med supplerende oplysninger om veteranen, som i sin tid fik den.

Udover lokale besøgende har 10 udensogns besøgende benyttet arkivet i år og siddet i vore lokaler og gransket i slægtshistorie, gårdhistorie og andre lokalhistoriske emner.

En lang række telefoniske spørgsmål er blevet besvaret mundtligt eller skriftligt. Emnerne: vadehav, diger, stormflod tegner sig ud over slægts- og gårdhistorie for største antal forespørgsler.

Cirka 25 billeder har været udlånt, dels til illustration til artikler - dels til udstillingsbrug. Fire af vore ældste billeder med motiver fra sognet har vi fået forstørret op i fotostatstørrelse.

Gørding Sognearkiv

Plejehjemmet Østergården, Nørremarken, 6690 Gørding
Åbningstid: 1. og 3. mandag i hver måned kl. 19-21. Lukket i juli

Leder: Nora Olesen, Sdr. Lourupvej 17, 6690 Gørding.

Tlf. 75 17 82 50



Både i Sneum Ås udløb i 1920'erne. Foto i Darum Sognearkiv.

Gørding Sognearkiv har i det forløbne år haft 58 besøgende plus skoleklasser. Vi har haft nogle skriftlige henvendelser, modtaget ca. 20 afleveringer og stillet materiale til rådighed for en HH-klasse fra Vejen Handelsskole.

Vor lokalhistoriske aften i januar var godt besøgt. Lærer Inge Skovvang, Gørding, fortalte og viste lysbilleder fra sit ophold i Tanzania, et kor fra Gørding Skole under ledelse af Terkel Michelsen underholdt med sang og musik. Efter kaffen fortalte teknisk direktør Hans Kjær fra Bramming Kommune om bevaringsværdige bygninger i Gørding og om arbejdet i Bevaringsfonden for Bramming kommune. I forbindelse med arrangementet havde vi lavet en udstilling.

For en pengegave har vi indkøbt en glasmonter med lås til brug ved udstillinger. Til Sparekassen Sydjyllands årsmøde blev vi opfordret til at lave en gættekonkurrence. Det blev til Hvornår var det nu det var? mellem to hold valgt ved lodtrækning. Alle i salen og på scenen fulgte godt med, så det var sjovt.

I samarbejde med Lokalhistorisk Forening har vi en studiekreds i arkivet hver torsdag i vinterhalvåret. Vi har hjemkøbt folketællingslister på mikrofilm og vort læseapparat fungerer fint.

Vi er i gang med at indføre SLAs søgesystem og opstille samlingerne efter decimalklassermet. Det er et stort arbejde, som vil tage noget tid.

Arkivets medarbejdere har i det forløbne år deltaget i flere af RALs kurser med godt udbytte.

Hunderup Sognearkiv

Kærgårdsvej 9, Hunderup, 6740 Bramming

Åbningstid: Indtil videre åbent efter aftale med lederen. I vinterhalvåret den første mandag i hver måned kl. 19.30-21.30

Leder: Thea Boesen Smidt, Puggårdsvej 3, Sejstrup, 6740 Bramming. Tlf. 75 17 33 42

På grund af arkivleder Jeppe Smidts sygdom og død d. 27. december 1990 har arkivet haft et meget stille år.

I foråret blev Thea Smidt udpeget som ny formand og leder af arkivet, og lederen har taget arkivarbejdet op sammen med bestyrelsen.

Vejrup Sognearkiv

Skolevænget 1, Vejrup, 6740 Bramming

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Egon Jessen, Kærvej 11, Vejrup, 6740 Bramming. Tlf. 75 19 02 05.

Vejrup sognearkiv har i løbet af året modtaget adskillige afleveringer.

Årets udflugt gik til Sønderkov Hovedgård. Udflugten var godt besøgt.

Vester Nykirke Sognekirke

Hovedvej A 1, nr. 23, Endrup, 6740 Bramming
Åbningstid: 1. mandag i hver måned kl. 14.30-16.30 samt efter aftale.

Leder: Louise Hansen, Hovedvej A 1, nr. 23, Endrup, 6740 Bramming. Tlf. 75 19 10 37

Vester Nykirke Sognekirke har ikke haft så mange besøgende som tidligere år. Gæsterne har fortrinsvis været slægtsforskere, og i flere tilfælde har vi kunnet hjælpe dem med at finde materiale om deres familier, ofte flere slægtled tilbage. Mange slægter i Vester Nykirke sogn har boet på samme gård eller sted i flere generationer.

Vi har modtaget flere skriftlige forespørgsler, som vi har besvaret ved hjælp af de uundværlige folketællingslister og de gamle kirkebøger.

Arkivet modtager stadig fotografier, både af folk og af gårde her på egnen, samt forskellige papirer, bøger og tidsskrifter, så interessen om arkivet er der stadigvæk. Vester Nykirke er kun et lille sogn, men trods det er der her i arkivet indsamlet 255 ernegrupper med mange ting om hvert emne.

Arkivet har også i år modtaget et legat fra Skads m. flere herreders brandforsikring, hvad vi er meget taknemmelige for. Endvidere vil vi takke de trofaste givere, som år for år bringer afleveringer til arkivet.

Brørup Kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, Stadionvej 6, 6650 Brørup
Åbningstid: Torsdag kl. 15-17 eller efter aftale
Leder: Laurits Clausen, Hyacintvej 6, 6650 Brørup.
Tlf. 75 38 18 55

Brørup Arkiv kan i det forløbne år igen konstatere en øget interesse for arkivets arbejde. Vi har fået 40 afleveringer, hvoraf de fleste har stor historisk betydning. Der kan blandt andet nævnes arkiver fra foreninger i hele kommunen, samt skøder og gældspapirer fra nedlagte forretninger og ejendomme, som herved kan være med til at udbygge områdets historie mere grundigt fremover. Derudover har vi modtaget en ny Postille fra 1881, en fundation for Gjerndrup Skole fra 1797 og en Trap Danmark fra 1965. Desuden har vi fået 11 årgange af Vestkysten, samt en årgang af Brørup Posten, alle indbundne. Vi har nu Vestkysten tilbage til 1945 og Brørup Posten tilbage til 1926. Vi har herved været mange til stor hjælp ved granskning af jubilæer, fødselsdage, forretningsovertagel-

ser og lignende. Vi har endvidere registreret 943 billeder fra private og fotografarkiver.

Arkivet har i år været besøgt af ca. 50 personer samt af fire skoleklasser. Derudover har vi været på Brørupskolen med et foredrag om den tyske besættelse af Danmark i 1940 og på Byagerskolen med lysbilleder fra det gamle Brørup og omegn.

På arkivet har vi i det forløbne år afholdt tre møder med gode foredragsholdere samt afholdt tre aftenudflugter plus en heldagsudflugt til det sønderjyske, alt sammen for foreningens medlemmer, hvoraf vi for tiden har 220.

Foreningens bestyrelse har i årets løb deltaget i flere arkivkurser, samt en tur til landsarkivet i Viborg.

Arkivet, der har lokale på Brørup Bibliotek, får en uvurderlig hjælp med hensyn til telefonbeskeder og fotokopiering fra bibliotekets medarbejdere, da vi ikke selv har telefon og kopimaskine.

Esbjerg Kommune

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Torvegade 47, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 18 18 55
Åbningstid: Mandag-fredag kl. 10-16, torsdag tillige kl. 16-18

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen

I 1990 har Esbjerg Byhistoriske Arkiv modtaget 220 afleveringer, hvoraf bl.a. kan nævnes arkivet fra Gammelby Skole, Grådybskolen og Jerne Bibliotek, som alle blev lukket i 1990. Endvidere har vi modtaget arkivalier fra Fælleslærerrådet i Esbjerg Kommune, Esbjerg Børnehjem og Historisk Samfund for Ribe Amt, samt kataloger fra Tjæreborg Rejser fra 1960-70.

Vi har i år taget SLAs EDB-program, Arkibas, i brug til indkomstjournalisering, men endnu er vi ikke - udover registrering af billeder - begyndt at bruge det til registreringer. Arkivet råder nemlig stadig kun over én EDB-arbejdsplads, som altid benyttes af billedregistreringsprojektet. I begyndelsen af 1991 skulle det imidlertid lyse ved at arkivet får fire EDB-arbejdspladser. Herefter kan ARKIBAS anvendes i netværk, og derudover bliver der mulighed for tekstbehandling, søgning i bibliotekets base m.m. fra alle fire arbejdspladser.

Tilgangen af bøger på læsesalen har været 116 stk.

Mere end 3000 personer har besøgt arkivet i åbningstiden. Derudover kommer et stort antal besøgende, som har deltaget i fyraftensforedrag, aftenundervisning eller rundvisninger udenfor åbningstiden. I alt anlås arkivet at have været i berøring med ca. 8.000 personer i virksomhedsåret.

Brugen af samlingerne er ikke fuldt statistisk belyst, men der er besvaret 107 skriftelige forespørgsler. Antallet

af udlån af fotos m.v. har været på 191 udlån med et samlet antal udlånte enheder på 1678 stk.

Fra statslige arkiver m.v. er der foretaget 34 indlån og indlån i alt 111 enheder.

Byhistorisk Arkiv har i 1990 modtaget 849 skriftlige henvendelser og afsendt 394.

Udstillingen om »Pressefotografernes Esbjerg«, som åbnede i oktober 1989, fortsatte indtil den 31. marts 1990. Denne udstilling var udarbejdet af Morten Mortensen og Torben Meyer.

Den 4. april 1990 åbnede udstillingen »Esbjerg i en førkrigstid« i anledning af 50-året for Danmarks besættelse. Udstillingen var udarbejdet af Jørgen Dieckmann Rasmussen. I forbindelse med udstillingsåbningen blev bogen »Esbjerg-Neuengamme og retur« præsenteret. Bogen er Hartvig H. Rambusch erindringer fra sin tid som modstandsmand og fange i Neuengamme. Udgivelsesarbejdet blev varetaget af sønnen, overarkivar Sigurd Rambusch, København. Bogen blev udgivet i Byhistorisk Arkivs skriftrække.

Den 17. september 1990 åbnede udstillingen »Jern og metal. Håndværk og industri«. Denne udstilling var udarbejdet af Morten Mortensen i samarbejde med Dansk Metalarbejderforbund i Esbjerg i anledning af afdelingens 100 års jubilæum.

Ligesom i 1989 blev der afholdt en række fyraftensforedrag i samarbejde med Esbjerg Folkeuniversitetskomité. I foråret var emnerne følgende: »Butikker og kontorer i Esbjerg« ved Jørgen Dieckmann Rasmussen, »Som de levede og boede« ved Jytte Skaaning, »Fotografer og fotografier i Esbjerg« ved Morten Mortensen og »En kendt esbjergenser under besættelsen« ved Sigurd Rambusch i anledning af udgivelsen af faderens erindringer. I efteråret blev der holdt følgende fyraftensforedrag: »Har Esbjerg en historie?« ved Jørgen Dieckmann Rasmussen og »Og der kom en havn« ved Morten Mortensen.

Udover de nævnte foredrag har arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen, arkivar Morten Mortensen og amtskonsulent Jytte Skaaning holdt en række foredrag i bl.a. pensionist- og efterlønsforeninger, ligesom et stort antal grupper fra skoler og foreninger har fået en rundvisning i arkivet. Også personale fra andre arkiver samt andre kommuners kulturudvalg har besøgt Esbjerg Byhistoriske Arkiv for at se arkivets nye lokaler.

I samarbejde med FOF og Esbjerg Folkeuniversitetskomité har der været afholdt kurser i »Min egen historie« ved Morten Mortensen (forår), Gotisk skriftlæsning ved Olga Pedersen, Glejbjerg (forår og efterår), Lokalhistorisk værksted ved Jørgen Dieckmann Rasmussen (forår og efterår), »Ka' det nu passe?« - Om kritik i historien ved Jørgen Dieckmann Rasmussen (forår og efterår) og

slægtsforskning ved Søren Frederiksen (efterår). Endvidere har der været arrangeret to aftenture til Landsarkivet i Viborg.

Med hensyn til repræsentation i udvalg m.m. har arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen været formand for SLA, formand for RALs bestyrelse, Esbjerg Museums og Byhistorisk arkivs repræsentant i Esbjerg Byfond, formand for Sydvestjysk Egns- og Slægtshistoriske Forening samt RALs repræsentant i Amtsmuseumsrådet. I underudvalg under SLA har han været medlem af SLAs arkivlovsudvalg.

Arkivar Morten Mortensen har været medlem af SLAs forskningsudvalg.

Byhistorisk Arkivs personale har deltaget i følgende kurser: Ved RALs kursus i affotograferingsteknik og billedarkivering deltog kontorassistent Ingerlise Bruun. Fotograf Brian Kristensen, fotograf Torben Meyer, fotografelev Preben Josefsen og arkivar Morten Mortensen underviste på kurset. Ved SLAs arkivdage den 27.-30. marts 1990 på Askov Højskole deltog arkivar Morten Mortensen og overassistent Anette Rydahl. Arkivar Morten Mortensen, amtskonsulent Jytte Skaaning og fotograf Brian Kristensen deltog i SLAs årsmøde den 15.-16. september 1990 i Kolding. Arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen deltog som formand for SLA. Kontorassistent Ingerlise Bruun deltog i RALs registreringskurser, efterår 1990, hvor arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen, arkivar Morten Mortensen og amtskonsulent Jytte Skaaning deltog som lærere. Amtskonsulent Jytte Skaaning og arkivar Morten Mortensen deltog i SLAs forskningsseminar »De danske foreningers historie« den 7.-9. november på Haraldskjær ved Vejle.

Arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen deltog på en studietur til Hamborg den 27. september 1990. Turen var arrangeret af DAVRA (De arkivansatte i Vejle og Ribe amter m.fl.).

I billedregistreringsprojektet, som blev startet i 1989 i samarbejde med Esbjerg Kommunes beskæftigelsesafdeling, har Morten Mortensen været ansat som leder (1/2 tid) og Torben Meyer har været ansat som fotograf (1/1 tid). I årets løb har 10 unge været tilknyttet projektet.

Derudover har 10 personer været ansat i syv måneders jobtilbud. Disse personer har hovedsageligt været beskæftiget med registrering af foreningsarkiver.

1990 blev afsluttet med endnu et stort projekt: sammenlægningen af Byhistorisk Arkiv og Esbjerg Kommunes arkiv. I samarbejde med rådhusarkivar Jens Velborg udarbejdede Jørgen Dieckmann Rasmussen en rapport, der kom til at danne grundlag for beslutningen om sammenlægningen, der trådte i kraft d. 1. januar 1991.

Vester Nebel Sognearkiv

Vester Nebel Skole, 6715 Esbjerg N

Åbningstid: Onsdag kl. 9-11 og efter aftale

Leder: Morten Harborg, Landsbytoften 7, V. Nebel, 6715 Esbjerg N. Tlf. 75 16 90 89

Arkivet har i årets løb modtaget nogle billeder samt en protokol. Der er besvaret to forespørgsler vedrørende slægtsforskning. Igen i år har arkivet haft en udstilling i forsamlingshuset omfattende billeder fra sognet. Det var i forbindelse med menighedsrådets sangaften.

Personlig har jeg savnet lidt fastere rammer om arkivets arbejde fremover. Gennem samtale med nogle af sognets beboere endes vi om at prøve at indkalde til et møde herom. Dette møde blev afholdt for ca. et år siden, og her blev der nedsat et udvalg eller en bestyrelse på fem medlemmer. Udvalget har fungeret et år, hvor det har haft fire møder.

Vi savner en formulering - nogle love - for en sådan ledelsesform. Vi har drøftet dette og kunne tænke os, den i det mindste skulle tjene to formål:

- 1) Danne grundlag for arkivets arbejdsformer også med henblik på fremtiden.
- 2) Stykke interessen for arbejdet i det lokale område.

Det sidste punkt har givet resultat. En ung mand, som er optaget af sit sogns historie, har siden sidste forår udarbejdet en gård/hus-slægtshistorie med kort, billeder og tekst, lokalt for Lifstrup i tiden 1787-1990. Han er nu i gang med hele Vester Nebel sogns historie i næsten samme tidsrum. Han forventer den kan udgives om kort tid. Arbejdet, som er udført siden omtalte udvalg blev nedsat, bygger på studier i sognearkivet, Esbjerg Byhistoriske Arkiv samt besøg i samtlige hjem i området. Et meget grundigt og veludført arbejde.

Fanø kommune

Sognearkivet, Nordby

Åbningstid: Tirsdag kl. 10-12, onsdag kl. 19-21 samt efter aftale med lederen

Leder: Børge E. Hansen, Bavnebjerg 17, Nordby, 6720 Fanø.

Tlf. 75 16 23 25

Nordby Sognearkiv har i 1990 modtaget 30 afleveringer, vistnok det laveste antal til dato. Intet var noget særligt, når vi ser bort fra en genpart af skødet, som bekræftede kronens salg af Fanø (Odden m.m.) til »Niels Sørensen og samtlige indbyggere i Nørbye sogn« i 1741. Det er dette 250 års jubilæum, som øen fejrer her i 1991. Denne

genpart er bekræftet ved stiftsbefalingsmand Gabels underskrift. Ellers består afleveringerne mest af skøder, pantobligationer o.l. samt et stort antal fotografier.

En af arkivets medarbejdere har holdt to foredrag om »Det gamle Fanø« og »Socialforsorg gennem tiden«.

Arkivet har været jævnt godt besøgt, og der har især været en række telefoniske og skriftlige forespørgsler, mest angående slægtsforhold, og arkivet har da også udarbejdet flere slægtsoversigter. Men vi ser hellere, at forespørgerne selv kommer til arkivet og finder oplysningerne, selvfølgelig ved medarbejdernes hjælp.

Arkivet er nået meget langt med udarbejdelsen af kartoteker, så vi lettere kan finde materiale frem om personer, ejendomme og emner. Vi er endvidere i fuld gang med at lave kartotek over emner og artikler i »Fanø Ugeblad«, som giver en række meget værdifulde oplysninger om øen fra 1898. Men det er et meget tidskrævende arbejde. Vi fortsætter også vort arbejde med at registrere de mange fotos, som stammer fra fotografierne J.N. (Jens Nielsen) Kromann og C.J. (Carl Johan) Kromann.

Sluttelig bør det nævnes, at arkivet (Sognearkiverne på Fanø) foruden det kommunale tilskud har modtaget legater fra »Skads m.fl. herreders Brandkasse«, fra H CJ-fonden samt fra »Sydvestjydsk Samfund«, påskønnelser som vi takker hjerteligt for.

Sønderho-arkivet

Landevejen 41, Sønderho, 6720 Fanø

Åbningstid: Mandag kl. 19-21 samt efter aftale med lederen

Leder: Jørgen Lind, Møllegaarden, Sønderho, 6720 Fanø. Tlf. 75 16 41 14

Afleveringer til arkivet har ikke sat nye rekorder i 1990, men der kommer til stadighed mange ukendte og spændende ting ind.

Specielt bør nævnes papirerne omkring nogle gamle legater, som først nu er blevet opløst, f.eks. fordi de enkelte portioner er blevet mindre end portoudgiften. Nævnes kan f.eks. »Peder Nielsen Gammelbyes legat til trængende og fattige sømænd«. Legatet var oprettet i 1833.

Blandt mere personlige papirer er indkommet søfartsbøger, et bindebrev, sange, ligitaler, regnskabs- og kontrabøger, breve og postkort og en betydelig mængde fotos af især personer, huse og begivenheder.

Af mere officielle papirer har arkivet modtaget flere ældre matrikelkort, skøder, lydoptagelser og en del ældre bøger med den ene eller anden relation til Sønderho og/eller søfart.

Endelig har arkivet fra Miljøministeriet modtaget to bøger: »Befæstningsanlæg Danmark 1858-1945« og

»Tysk Befæstningsbyggeri 1933-45« som følge af den registrering, som Skov- og Naturstyrelsen gennemfører.

Arbejdet i arkivet blev lammet, da Johan Frederik Warner Thygesen døde sidst i august. Johan havde været med fra arkivets oprettelse og havde en utrolig stor viden om Sønderho, ikke mindst om sejskibene, rederier og de gamle slægter. Johans plads i arkivet er endnu ikke udfyldt.

Arkivet har ved flere lejligheder fremvist ældre fotos - først på året ved »onsdagsaftner« i Sønderho Skole, senere for en større forsamling i Sønderho Forsamlingshus - i alle tilfælde med meget stor tilslutning og interesse.

Til forskellige publikationer, bøger, film m.m., som udkommer i 1991, har arkivleder Jørgen Lind leveret en hel del ældre fotografier, og til Fanø Lokalhistoriske Forenings medlemskrift hentes omkring halvdelen af stoffet i Sønderhoarkivet.

Årets besøgstal har været det hidtil største, og mange af arkivets gæster er blevet forsynet med oplysninger om deres huse, slægt m.v.

Endnu et år har Fanø kommune, Fanø Spare- og Laanekasse og Skads m.fl. Herreders Brandkasses Fond fundet midler til at støtte arkivet. Til disse og til alle, der på den ene eller anden måde hjælper Sønderho-arkivet, skal rettes en stor tak.

Grindsted Kommune

Lokalhistorisk Arkiv, Grindsted Bibliotek

Tinghusgade 16, 7200 Grindsted. Tlf. 75 32 09 00

Åbningstid: Læsestuen: Mandag, onsdag og torsdag kl. 14-19, tirsdag kl. 10-19, fredag kl. 10-17 og lørdag kl. 9-12 (bibliotekets åbningstid). Arkivet: Mandag-fredag kl. 14-17 eller efter nærmere aftale med lederen

På læsestuen findes der bl.a. kirkebogskopier indtil 1891 og folketællinger indtil 1906. Slægtsbøger, håndbøger for lokalhistorikere og registraturer over arkivets indhold.

Leder: Overbibliotekar Søren Peder Nielsen.
Tlf. 75 32 42 78

I 1990 har vi haft mulighed for at få bragt orden i de tusinder af nummererede fotografiske plader og film med tilhørende protokoller, som vi for et par år siden modtog fra fotograf C. Lunds forretning, drevet gennem to generationer i tiden 1907-1980. Motiverne er fra Grindsted-egnen i videste forstand.

425 enkeltpersoner har i årets løb skrevet sig ind i besøgsprotokollen og har forhåbentlig fundet noget af det, de søgte. Desuden får vi kontakt med og spørgsmål ind fra personer ude i landet gennem breve og opringninger - og sidst men ikke mindst med den lokale bibliotekslåner,

der på eet sted har mulighed for at udnytte både et bibliotek og et arkivs rækkevidde. Med Grindsted Museum har vi et naturligt udvekslings samarbejde.

På grund af færre ressourcer i arkivet forsømmer vi nok i det daglige at få indhentet og opsamlet oplysninger fra mennesker med erfaringer og indsigt - mens tid er! Er det ikke alle arkivers problem? Som pensionist får man tid til at samle sit liv, tid til at fortælle, - mens den institutionelle person tit tæller timer og minutter. Heldigvis bliver der gjort meget frivilligt, entusiastisk arbejde af enkeltpersoner og grupper, og hver en transskription, der falder af, er selvsagt meget kærkommen, det være sig folketællingslister, kirkebøger, skifteprotokoller m.m. Vi er også glade for at kunne hjælpe med arkivalier og data til udarbejdelse af jubilæumsskrifter o.l. - for så bagefter at kunne indlemme det færdige resultat i arkivets samlinger.

Det meste af året har arkivet haft assistenthjælp på 15 timer ugentlig, assistent Bodil Stubdrup. Bibliotekar Kirstine Eriksen har forestået det daglige arbejde med tilrettelæggelse af opgaver og besvarelse af spørgsmål.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig

Åbningstid: 1. onsdag i md. kl. 14-16 og

3. onsdag kl. 18-20

Leder: Anders Jakobsen, Tyttebærvej 16, 7200 Grindsted

I 1990 er der registreret 114 arkivfonds. De væsentligste er en andelsforsyningsvirksomheds start og slut ved overgang til centraliseret drift.

I øjeblikket er vi i gang med at gennemgå og registrere 50 billeder, samlet gennem et langt liv.

Helle Kommune

Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv

»Sognelunden«, 6753 Agerbæk

Åbningstid: Efter aftale med lederen eller bestyrelsesmedlemmer

Leder: Thorvald Klit, Parkvej 8, 6753 Agerbæk.

Tlf. 75 19 63 92

I løbet af 1990 har foreningen haft den store sorg at miste både vor formand, fhv. gdr. Erling Olesen og vort bestyrelsesmedlem gdr. Jens Thuesen Pedersen, »Aalundegård«, Agerbæk, idet de begge er afgået ved døden. De har begge været store støtter for vor forening, og de vil længe blive husket.

Fhv. baneformand Marius Ø. Nielsen er valgt til ny formand, og bestyrelsen er blevet suppleret op.

I årets løb er forskellige aktiviteter blevet udøvet. Vi har været behjælpelig med oplysninger til interesserede,

mest om slægtsforskning. Endvidere er der afholdt enkelte møder i »Sognelunden«.

Vi har optalt og noteret, at 173 besøgte arkivet i 1990, og vi har modtaget 20 afleveringer. Som tidligere år, har de fleste afleveringer bestået af fotografier.

Årets udflugt havde ikke den helt store tilslutning, vistnok på grund af sammenfald med andre arrangementer.

En af arkivets medarbejdere har deltaget i et billedregistreringskursus. Dette har betydet, at man i 1991 går i gang med registrering efter SLAs retningslinier.

Der er nu anskaffet både en brugt kopimaskine og en ny el-skrivemaskine. Det kan vi i nogen grad takke Skads Herreds Brandforsikring for, idet de jævnlig har kunnet afse et, for os ikke ubetydeligt beløb, til vor forenings kasse. Vi takker igen meget.

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv

Biblioteket, Krosvinget 12, Fåborg, 6818 Årre

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Ane Marie Nielsen, Fåborgvej 18, 6818 Årre
Tlf. 75 19 50 59

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv har i 1990 modtaget en del arkivalier, mest supplement til tidligere afleveringer.

Vi har haft mange henvendelser om oplysninger fra kirkebøger m.v., og der er stor interesse for egnens historie.

Fåborg Lokalhistoriske Forening har haft følgende arrangementer:

I februar fortalte Olga Pedersen, Åstrup, om Hedeboendeme. I juli havde vi arrangeret en dagtur til Mandø, bl.a. med besøg på ornitologisk samling, og på det lille museum. I kirken fortalte P. Hjort om Mandø's historie.

I oktober havde vi »Åbent-hus aften« på biblioteket, hvor der var mulighed for at se arkivet, og arkivlederen fortalte gårdhistorie fra Vrederup.

Grimstrup Sognearkiv

Grimstrup Bibliotek, Grimstrup, 6818 Årre

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Dagmar Lyndgaard, Trehøjevej 16, Roust, 6800 Varde. Tlf. 75 19 21 85

I 1990 har arkiver modtaget 13 afleveringer og haft fire besøg.

Den 19. februar havde vi møde med foredrag af Søren Mandø om »Fattigdom i ældre tider«, et fint foredrag med alt for få tilhørere. Derefter stiftende generalforsamling, hvor vi fik en forening stiftet.

Den 5. maj havde vi mindstensafsløring ved Russerhulen i Grimstrup Krat. En dejlig aften i den grønne skov og mange var mødt op. Mindstensafsløringen blev fore-

taget af provst Lilleør, og der var deltagelse fra den russiske ambassade.

Vi har uddelt en reklamefolder i Grimstrup sogn for at gøre opmærksom på vor eksistens og håber på den måde at få nye medlemmer.

Næsbjerg Sognehistoriske Arkiv

Åbningstid: Første torsdag i måneden 18.30-19.30 og efter aftale med lederen

Leder: Niels Jørgen Poulsen, Villavej 19, Næsbjerg, 6800 Varde. Tlf. 75 26 70 19

Der har ikke været mange eller store afleveringer i 1990. Dog har vi fået en del fotografier, en families slægtshistorie, originale tiende-skøder og panteobligationer fra Møgelbjerggård.

Årsmødet blev holdt i Nordenskov, hvor Olga Pedersen fortalte om hedebonden - en god aften. Aftenudflygten gik til Åtte Bjerger og Mejlby Kunstmuseum. Ligeledes en god og velbesøgt aften.

Vi indledte i 1986 et samarbejde med N.R.U.I. og Næsbjerg Sogneforening om optagelse af videofilm fra forskellige begivenheder i sognet. Vi har nu otte videofilm liggende, som vi lejer ud.

Vi har til huse oven på biblioteket og har netop fået et rum mere, så vi synes ret godt hjulpen med plads.

Vester Starup Lokalhistoriske Arkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, Tofterup, 7200 Grindsted

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Valdemar Jørgensen, Hovborgvej 11, Tofterup, 7200 Grindsted. Tlf. 75 33 71 28

Medhjælper: Jens Skov, Vinkelvej 3, 7200 Grindsted.
Tlf. 75 33 70 55.

Årets aktiviteter startede med indflytning og etablering i de nye arkivlokaler på Helle Plejehjem, og indvielsen fandt sted den 27. januar med en reception, hvor ca. 60 gæster mødte op med fine tillykke-gaver og gode ønsker for arkivets virke.

Den 19. marts stillede Plejehjemmet velvilligt lokale til rådighed for foreningens generalforsamling. Olga Pedersen, Bolding, rundede denne aften af med at fortælle om fattigvæsenet i Åstrup og Starup sogne i forrige århundrede. De to sogne havde fælles offentlig administration indtil 1868. Olga Pedersen ejer evnen til at gøre et interessant emne spændende.

Den 7. maj havde arkivet besøg af 14 interesserede og videbegærlige medlemmer af Starup Husholdningsforening. Slige besøg kunne vi godt ønske flere af.

Den 30. maj arrangeredes en aftentur til Ribe med 24



Øse Sognearkiv holder flyttedag. Foto i Øse Sognearkiv.

deltagere. Vægter Aage Grann førte os rundt og fortalte interessant om den gamle stad. Aftenen afsluttedes med kaffe på Hotel Backhaus.

Den 27. november udgav foreningen en lille bog under titlen: »Starup Andelsmejeri 1890-1925-1982« i anledning af 100-året for mejeriets oprettelse, og 27. november var datoen for dets igangsættelse. I forbindelse hermed var arrangeret en udstilling, som foruden primært at fortælle om mejeriets udvikling også omfattede alle mulige andre genstande fra fortiden. A/S Fendt Traktor Import, som er opført på mejeriets grund, havde stillet lokale til rådighed til denne udstilling.

Med velvillig bistand fra Åstrup Sognearkiv har vi fået lavet kopier af kirkebogen for Åstrup og Starup sogne fra 1692-1815 og fået disse indbundet.

Der er modtaget 12 afleveringer omfattende både erhvervs-, person- og foreningsarkiver plus fotografier. Desuden er der afleveret en del hæfter og bøger af både intern og almen interesse.

Fra en velynder har arkivet modtaget en del værdifulde gaver bl.a. en spole- og en kassetebåndoptager/afspiller, et dejligt skrivebord samt nogle kontorartikler. Alt sammen meget kærkomment. For egen regning har arkivet anskaffet et læseapparat for mikrokort og en skrivemaskine.

Ifølge gæstebogen har der været 180 besøgende på arkivet, og der har desuden været enkelte telefoniske og skriftlige henvendelser.

I tiden 26. september - 21. november har der i arkivets lokale været afholdt en Lokalhistorisk studiekreds under LOF. Emnet var gotisk læsning, og studiekredsen, som havde 12 deltagere, blev ledet af Olga Pedersen, Åstrup.

Øse Sognearkiv

Åbningssted: Efter aftale med lederen
Leder: Johannes Madsen, Solsortevej 8, Nordenskov, 6800 Varde. Tlf. 75 29 81 59

1990 har været et travlt år i Øse Sognearkiv, idet arkivet har fået nye lokaler stillet til rådighed. Fra at have haft til huse i et lille og mørkt kælderrum har vi nu fået nogle lyse og dejlige lokaler i stueplan. Det har givet os meget gode arbejdsbetingelser.

Ved ibrugtagningen af de nye lokaler holdt vi reception og åbent hus. I den anledning arrangerede vi en udstilling om to emner: »Virksomheder i Øse sogn 1990« og »Sporten i Øse sogn 1990«. Der var stor tilslutning til arrangementet.

Ved vort årsmøde holdt Olga Pedersen, Åstrup, et foredrag om fattigfolk og hedeopdyrkning.

Vor udflugt gik til Åtte Bjerge, hvor vi nød den dejlige natur. Så gik turen til Mejby Museum, et privatemuseum med en mængde gamle genstande. Turen afsluttedes med kaffe i Foldingbro.

Der har været en del henvendelser - telefoniske og skriftlige - om oplysninger om oldeforældre og deres slægt. Endvidere har der været en del besøg i samme ærinde. På den måde får man selv godt kendskab til de gamle slægter, men det er meget tidskrævende at besvare sådanne henvendelser.

Der har være mange afleveringer, deriblandt mange fotografier. I alt er der indskrevet over 400 enkeltdele.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn

Årre skole, Skolegade 25, 6818 Årre

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Knud Lykke Christensen, Elmegade 11, 6818 Årre. Tlf. 75 19 23 37

I 1990 er der kun blevet afleveret nogle få fotografier.

Der er i årets løb flere gange blevet rettet henvendelse til arkivet for at få oplysninger. Det drejer sig især om oplysninger fra kirkebøgerne. Der har været en enkelt forespørgsel fra U.S.A. vedr. noget familie. Hidtil er det lykkedes at hjælpe spørgerne.

Ved årsmødet i november havde vi besøg af museumsinspektør Anette Tonn Pedersen, Grindsted. Gennem foredraget »Den salige mands og kvindes liv- og gangklæder«, fortalte hun om klædebrugsens historie i de sidste 200-300 år især i Vestjylland. Det var et spændende og godt foredrag. Efter foredraget var der generalforsamling. En god aften med 25-30 deltagere.

Bestyrelsesmedlemmerne fortsætter registreringsarbejdet, især med hensyn til fotografier.

Holsted Kommune

Aastrup Sognearkiv

Grenevej 10, 6752 Glejbjerg

Åbningstid: 1. og 3. torsdag i måneden kl. 15.00-19.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Olga Pedersen, Boldingvej 16, 6752 Glejbjerg. Tlf. 75 19 82 80

Aastrup Sognearkiv har i det forløbne år modtaget ca. 30 afleveringer. Det drejer sig om fotografier, kort, ejendoms-papirer o.s.v.

Vi har, som gave til arkivet, modtaget én af de gamle bænke fra det forlængst nedlagte Tvilho Forsamlingshus. Den vil være til gavn og glæde i vore lokaler, når vi f.eks. får besøg af skolebørnene.

Fra afdøde Agnes Pedersens arvinger har vi modtaget

en hjemmelavet blokfløjte. For de elever, der har haft Agnes Pedersen som lærer i Aastrup Skole, vil det sikkert stå klart i erindringen, hvordan man laver sig en blokfløjte. Andre interesserede kan afprøve lærerindens eget eksempel på arkivet i åbningstiden.

Aastrup Skole arrangerede i årets løb en slags »tre generationer dage« med deltagelse af forældre og bedsteforældre. Her bidrog arkivet i foråret med to aftenarrangementer, der handlede om hverdagen under krigen. På arkivet havde vi lavet en udstilling ud fra de ret sparsomme »krigsarkivalier«, vi er i besiddelse af, suppleret med nogle genstande, vi lånte os frem til. Lærerne havde bagt kage efter opskrifter fra krigens tid, og Glejbjerg Brugsforening gav sodavand til børnene, mens der serveredes kaffe for de fremmødte ældre generationer. Et par bedsteforældre og arkivlederen fortalte om krigstiden i Aastrup sogn.

Sognearkivets besøgstal har været meget tilfredsstillende. Bortset fra et par åbningsdage midt i den varmeste sommer har der været gæster på arkivet hver eneste åbningsdag.

Vi har i det forløbne år udsendt arkivets julemærke for tiende gang. Mærket var atter i år tegnet af overlæge Asser Høgsbro Østergård, Vejle. Salget var måske ikke det bedste og som følge deraf heller ikke økonomien, men vi er dog optimistiske og håber på at kunne udsende julemærke fra Aastrup Sognearkiv fremover.

Lokalhistorisk Arkiv for Holsted Kommune

Vestergade 17, 6670 Holsted. Tlf. 75 39 20 10

Åbningstid: Onsdag kl. 14-18, i perioden 1. oktober-1. april tillige tirsdag kl. 19-21

Leder: Chr. Carstensen, tlf. privat 75 39 22 59, træffes normalt i arbejdstiden på tlf. 75 39 20 66

Året 1990 har i lighed med tidligere år været et godt år, både med hensyn til indkomne og registrerede arkivalier som til antal af besøg og arrangementer.

Der er i 1990 registreret 1020 enheder, der stammer fra 87 afleveringer, således at vi nu i arkivet har rundet 15.000 registrerede arkivalier.

Antallet af besøgende samt skriftlige og telefoniske henvendelser er fortsat stigende. Godt 100 personer har skrevet i gæstebogen, men vi ved af erfaring, at ca. halvdelen af de besøgende glemmer vi at opfordre til at skrive. Også de korresponderendes antal er stigende, og vi har brugt mange timer på at sende oplysninger rundt i ind- og udlandet. Den mest omfattende gik til U.S.A., den fyldte ca. 20 sider, men det var nu også fordi det var så langt borte. Større undersøgelser, der er meget tidskrævende, beder vi folk selv om at foretage, men vi hjæl-

per dem meget langt, idet vi som borgerejet og offentligt støttet arkiv er forpligtig til at yde en udstrakt service.

Arkivet har i det forløbne år haft fire arrangementer. Ved de tre arrangementer var der omkring 150 tilhørere. Ved den fjerde - en filmforevisning - havde arrangørerne regnet med 20-30 deltagere, men der kom 130, og lokalet blev derfor godt pakket. Men for Røde Kors, der stod for serveringen, lykkedes det at betjene alle med såvel kaffe som brød.

En søndag i foråret dukkede et ægtepar fra København op. De havde fået besked om at aflevere noget til arkivet. Det viste sig at bestå i et par lykønskningstelegrammer fra 1916 til læge Larsen, som var læge i Holsted fra 1891 til 1928. Telegrammerne, der var sendt i anledning af hans 25 års jubilæum, var ikke helt almindelige. Dels indeholdt de navne på hans patienter m.fl. i hans distrikt omfattende Holsted og omliggende sogne, dels var de hånd tegnede og som sådan rene kunstværker. Det bemærkes, at arkivet nyder godt af læge Larsens godgørelse, idet vi årligt modtager et pænt tilskud fra et af hans legater.

Ved reformationen overtog kongen alle kirkens ejendomme og rettigheder og indtægter. Nogle af disse videregav han til hospitaler og latinskoler, der i den katolske tid blev drevet af kirken. Således gav han i 1572 korn- og kvægtiende af Darum til rektoren ved Ribe Katedralskole, og året efter fik de fem hørere (lærere) tildelt Føvling sogns konge-korntiende. Omkring 1800 blev der mellem lærerne ved skolen og tiendeyderne i Føvling indgået akkord om betalingen af disse tiender, som skulle leveres i naturalier i Ribe, senere i 1859 blev det ændret til penge, som ligeledes skulle betales i Ribe. Det blev blot ikke gjort, hvorfor restancerne blev sendt til sognefogden til inddrivelse. Disse restancelister omfatter næsten alle lodsejere i Føvling, både rige som fattige, sognerådsformænd og sognefogder, så problemet med at få skatterne ind er ikke nyt.

Alt dette materiale har vi med imødekommenhed fra Katedralskolen fået lov til at låne til kopiering, før det skulle afleveres til landsarkivet. Materialet, som er meget omfattende (ca. 1000 sider), giver et vigtigt supplement til Føvling sogns gårdhistorie, idet det giver oplysninger om ejerforholdene og ejendommenes deling i den tid, hvor der ikke fandtes matrikelnumre. Yderligere har man fået godgjort, at også en del af Føvling sogn blev afstået til Preussen ved fredsslutningen i 1864.

Tobøl Egnarkiv

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Knud Aage Bruun, Ribevej 64, Tobøl, 6683 Føvling. Tlf. 75 39 81 96

Arkivet har i 1990 modtaget få, men gode afleveringer, og vi har haft en del henvendelser.

Med hensyn til landmandserindringer har tre, måske fire, sagt ja til at forsøge.

Ribe kommune

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Kolint 11, 6760 Ribe

Åbningstid: efter aftale med lederne

Ledere: Agnete og Hans Toft, Hillerup Engevej 5, 6760 Ribe. Tlf. 75 43 12 70

Arkivet har i årets løb bl.a. fået en del billeder kopieret. Vi har modtaget en bygvande-protokol fra 1873 samt en del skøder, avisudklip m.m.

Vi har fået indbundet to kirkebøger, der dækker perioden 1695 til 1814, og har bestilt kopier af de øvrige kirkebøger.

Der har været enkelte forespørgsler om oplysninger fra kirkebøger og folketællingslister.

Jernved Sognearkiv

Jernved Andelskasse, Gørdingvej 11, Jernvedlund, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: 1. tirsdag i måneden kl. 19-20 eller efter aftale med lederen

Leder: Hans Otto Kristensen, Vestergade 47, 6771 Gredstedbro. Tlf. 75 43 10 80

1990 var et roligt år, med en konstant tendens, uden de store udsving. Arkivet modtog syv afleveringer samt en del billeder - enten som gave eller til affotografering.

Vores lokalemæssige problemer er blevet afhjulpet ved, at Jernved Andelskasse, hvor vi har til huse, har givet os dispositionsret over yderligere et lokale, nemlig et tidligere mødelokale, der er meget anvendeligt bl.a. som læsestue, så det er vi meget glade for.

I slutningen af 1989 fik vi som omtalt i 1989-beretningen kirkebogskopier, som menighedsrådet betalte. Disse kirkebøger er blevet flittigt brugt, idet vi jævnligt har besøg af slægtsforskere.

Vores økonomi er blevet stærkt forbedret i 1990, hvor man fra flere sider har påskønnet det lokalhistoriske arbejde. Vi siger tak for bidragene, som er kommet fra Forsikrings-selskabet Alm. Brand, Den Danske Banks Gredstedbro-afdeling, Gredstedbro Borgerforening samt et



Opstilling af Dronning Dagmar-Statuen på Slotsbanken i Ribe. Under hejseværkets højre bjælke ses billedhuggeren Anne Marie Carl Nielsen. Foto i Ribe Lokalhistoriske Arkiv.

kommunalt tilskud fra Ribe Kommunes skole- og kulturudvalg.

Vi må heller ikke glemme Jernved Andelskasse, som stiller lokaler samt lys og varme til rådighed. Det er vi meget taknemmelige for.

Ribe Lokalhistoriske Arkiv

Gjørtzvej 3, 6760 Ribe. Tlf. 75 42 17 00

Åbningstid: Mandag-Torsdag: 12-15, Fredag: 11-17

Leder: Bibliotekar Susanne Benthien

I foråret 1990 bevilgede byrådet en stilling på 18 timer ugentlig til arkivet. Stillingen blev pr. 1. juli 1990 besat med to af bibliotekets medarbejdere, bibliotekar Bente Kamp og overassistent Vibeke Sørensen. Det betød, at vi nu kunne have åbent tre timer dagligt på arkivet samtidig med, at der løbende bliver foretaget registreringer.

I august ansatte vi en langtidsledig til at arbejde med den fortsatte registrering af arkivets store glaspladesamling. På arkivet drømmer vi om engang at få økonomisk mulighed for at få fremkaldt de mange fine ting, der gemmer sig mellem disse glasplader.

Vi har haft 260 henvendelser - i form af breve, personlige og telefoniske henvendelser. Vi kontaktes af vidt forskellige mennesker spændende fra slægtsforskere til videnskabelige forskere. Der blev i årets løb udlånt 38 enheder fra arkivet.

Det kniber lidt med at få materiale ind til arkivet. Vi fik kun 28 afleveringer i 1990, hvilket vi måske blot skal være glade for, da vi i skrivende stund kun har én meter fri hyldeplads tilbage i arkivet. Ribe Lokalarkiv lider i den grad af pladsmangel, at det er ved at sprænge alle rammer.

Vi - og ikke mindst bibliotekets lånere - har haft megen glæde af udstillingsvæggen i udlånslokalet. Vi har permanent en lille udstilling af skiftende uidentificerede fotografier, og på den måde får vi identificeret en mængde personer, bygninger og begivenheder. Samtidig gør vi også opmærksom på arkivets eksistens.

Arkivet leverede materiale og udarbejde teksten til en udsendelse om »Jacob A. Riis og hans elskede« til TV-serien »Fotografiet fortæller«. Vi har også ydet hjælp til forskellige forfatters artikler i årbøger og tidsskrifter i form af fotografier og oplysninger.

Vi har desuden udarbejdet en lille folder til uddeling, der udover åbningstiderne fortæller om arkivets funktioner og de muligheder, der ligger i benyttelsen af arkivet.

Kirkebøgerne for Sct. Katharinæ Sogn og Ribe Domsogn er blevet indbundet og er dermed lettere at have med at gøre for vore brugere.

Historisk Arkiv i Seem Sogn

Seem-Varming Skole, Skallebæk, 6760 Ribe

Åbningstid: I skoletiden eller efter aftale med lederen

Leder: Søren Mulvad, Varming Vesterby 9, 6760 Ribe.

Tlf. 75 44 11 77

Året begyndte med en spændende sorteringsopgave. Arkivets velgører gennem mange år, Niels Nørgård i Skallebæk, fraflyttede nemlig sit hus, og arkivaren blev indsat som »kurator« i den forstand, at intet måtte kasseres, inden der var vurderet, om det var arkivtjenligt. Der ind-

kom mange interessante effekter ad den vej. Kort efter blev der indleveret en større samling familiefotos fra afdøde Hans Lassen Karkovs bo. Dertil kommer en mindre aflevering af familiefotos fra en af sognets »gamle« slægter.

Arkivet lagde i foråret lokaler til det halvårslige arkivmøde indenfor Ribe Kommune. Der mødte 19 personer, som fik et godt udbytte af aftenen, hvor genealog Jørgen Jørgensen, Sønderborg, fortalte om sit arbejde med Roager Kirkebog, som han har bearbejdet og renskrevet, så samholdende familier er nemme at rede ud. Arbejdet dækker 1665-1815, og kan nu ses i kopi både i Roager, Seem og Ribe. Efter dette foredrag var der kaffebord, hvorpå arkivaren gennemgik en række nyttige håndbøger, deres indhold og betydning for denne region af landet.

Arkivet har leveret materiale til en specialeopgave ved RUC om lokalarkivers PR-arbejde samt til menighedsrådet ved Seem Kirke, som har udarbejdet en vejledning om kirken. Desværre er vejledningen ikke helt fejlfri.

Arkivaren har arbejdet på læsesalen i Landsarkivet i Viborg, og har nu udskrevet realregister for Seem på kartotekskort samt krydsrevideret med personregistret. En del ejendomme er således ført tilbage til omkring år 1700.

Der har været 11 forespørgsler om slægter, hvoraf de otte har kunnet besvares positivt. Syv enkeltpersoner har aflagt arkivet besøg.

Arkivet har leveret en artikel til den lokale presse og har afholdt et foredrag.

Spandet Sognearkiv

Spandet Skole, Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Dinne Christiansen, Spandet Kirkevej 14, 6760 Ribe. Tlf. 74 86 72 43

I februar flyttede vi til et lidt større lokale på Spandet Skole, som nu er aktivitetshus. Ved aktivitetshusets åbning lavede vi en udstilling om skolen.

Traditionen tro var vi på gåtur Grundlovsdag. I år gik turen langs amtsgrænsen til Skovsøen. Turen sluttede med kaffe på skolen samt en historisk redegørelse i forbindelse med turen. Der var 60 deltagere.

Den 25. oktober havde sognets pensionister møde på skolen, og i den anledning havde arkivet lavet en lille udstilling med gamle skoleprotokoller og skolebilleder, og rigtig mange kiggede ind.

Desuden har vi haft arkivmøder og registreringsmøder. Holger Kjær holder en pause fra arkivarbejdet, og som ny medhjælper til registreringen har vi fået Inger Marie Schjerning.

Arkivet har modtaget en stor brandboks med seks skuffer fra et pengeinstitut.

I 1989 fik vi kopier af kirkebøger. Disse har vi fået indbundet i år.

Der arbejdes stadig med indsamling og registrering af materiale om sognets ejendomme.

Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

V. Vedsted Skole, V. Vedsted Byvej 55, V. Vedsted, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Tage Rosenstand, Engdraget 43, Øster Vedsted, 6760 Ribe. Tlf. 75 42 21 25

Arbejdet i arkivet har været præget af det lange og seje arbejde med at få registreret samlingerne. Nu er det omsider ved at gå op for os, hvad det drejer sig om. Antallet af afleveringer har været lidt mindre end foregående år, men det store arbejde med registreringen har medført, at vi ikke har villet opsøge mere materiale, før det allerede afleverede var registreret.

Vi har deltaget i kurser i affotograferingsteknik, i registrering af arkivalier, i billedregistrering og i søgesystemer, og det har givet registreringsarbejdet et godt skub fremad.

Pladsproblemerne har fået en foreløbig løsning, for arkivet har fået stillet nogle skabe til rådighed i et klasseværelse på Vester Vedsted Skole, således at arkivalierne nu er lettere tilgængelige.

Derimod lykkedes det ikke at få gennemført fotograferingen af Sønder Farup, for det var ikke muligt at få en fotograf interesseret i det. Vi arbejder stadig videre med sagen.

Arkivet holdt sit årsmøde den 31. oktober 1990. Årets foredragsholder var Mogens Scott-Hansen, Sønderborg, der fortalte om »Sicherungsstellung Nord«, den ukendte tyske forsvarslinie i Sønderjylland i 1. verdenskrig. Vi havde i år også inviteret bestyrelserne for de øvrige lokalarkiver i Ribe kommune, men også dette foredrag havde fortjent en endnu større tilhørerskare.

Arkivet kan glæde sig over en god lokal opbakning og interesse, og det siger vi tak for. En særlig tak til Meta Hvass, Okholm, V. Vedsted, der takket være salg af håndarbejde også har givet arkivet et godt økonomisk skulderklap. Det hjælper altså sammen.

Vilslev Sognearkiv

Kongeådal Skole, Kongeådal 17 B, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Harry Thomsen, Sønderbyvej 15, Vilslev, 6771 Gredstedbro. Tlf. 75 43 12 59

Arkivet har i året 1990 modtaget 23 afleveringer, mest til supplerung af eksisterende arkivfunds.

Fra Landsarkivet i Viborg har arkivet hjemkøbt mikrofilm af samtlige sogneforstander- og sognerådsprotokoller fra 1841 og frem til tiden omkring 1900.

For tiden arbejdes der med at klarlægge forholdene omkring Vilslev Spange og de i Spangen beliggende ejendomme. Det er tanken, at udgive et skrift om disse forhold senere.

I det forløbne år har der i følge gæstebogen været 28 besøgende.

Varde Kommune

Alslev Sognearkiv

Thueslund, Alslev, 6800 Varde

Åbningstid: Mandag kl. 19.30-21.30

Leder: Agnes Jensen, Korshøjvej 9, Alslev, 6800 Varde.

Tlf. 75 26 90 97.

Arkivet har i 1990 haft 32 besøgende.

I årets løb har vi modtaget 31 afleveringer. Bl.a. en meget interessant artikel om den unge Hans Raskesen fra Vibæk, der faldt i Frankrig under 1. verdenskrig. Vi har endvidere modtaget mange fotos.

Vi har i årets løb produceret seks lydband ved lokale kræfter. Alt i alt har året 1990 været et travlt arbejdsår.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

6852 Billum

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum.

Tlf. 75 25 82 41

Der arbejdes flittig med registrering af arkivets materialer. De afleveringer, vi har modtaget i det forløbne år, har været supplement til allerede afleverede arkivfunds samt fotografier.

Arkivet har haft en del henvendelser fra personer, der arbejder med slægtforskning. Disse henvendelser er blevet besvaret efter bedste evne.

Det årlige møde for arkiver i Varde kommune afholdtes i Billum Lokalhistoriske Arkiv i juni.

Horne Sognearkiv

Åbningstid: 1. fredag i hver måned kl. 15-17

Leder: Anna Uhre Schmidt, Solvangen 12, Horne, 6800

Varde. Tlf. 75 26 01 06

Vi har i 1990 modtaget fire afleveringer, der omfatter foreningsprotokoller, fotografier og erindringer.

På åbningsdagene har der været enkelte besøgende, og i forbindelse med en skolefest havde arkivet åbent hus, og mange valgte at kigge ind i den anledning. Der blev ligeledes vist stor interesse for vores udstilling i forbindelse med aftenskolen afslutning.

Vi arbejder stadig med billedregistrering og har haft medhjælpere på kursus.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Biblioteket, Vesterled 46, 6851 Janderup

Åbningstid: Første onsdag i hver måned kl. 19-21 dog ikke juli og august

Leder: Viggo Mikkelsen, Hebovej 39, 6851 Janderup.

Tlf. 75 25 80 92

Kasserer og bogsalg: Henning Østergaard Jensen, Åkirkevej 40, 6851 Janderup. Tlf. 75 25 80 50

I årets løb har vi kun modtaget ganske få afleveringer, men til gengæld har 15 personer, heraf to fra USA, søgt oplysninger om deres forfædre i Janderup. Alle forespørgsler kunne besvares bekræftende.

To fra arkivet - Willy Laursen og Sigurd Hansen - arrangerede en udstilling på Janderup Centralskole i anledning af 50-året for den tyske besættelse af Danmark.

Arkivets personale har deltaget i et registrerings- og søgesystemkursus afholdt i Holsted og Esbjerg under ledelse af Jørgen Dieckmann Rasmussen m.fl.

Arkivet har igen i år modtaget pengegaver fra Skads m.fl. Herreders Brandkasses legatfond og Sparekassen Sydjylland. Vi er begge donatorer megen tak skyldig for betænkksomheden.

Thorstrup Sognearkiv

Thorstrup Skole, 6800 Varde

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Kjerstine Kristensen, Nedrevej 16, Yderik, 6800 Varde. Tlf. 75 26 44 43

Thorstrup Sognearkiv har haft et roligt år med tre afleveringer af personarkiver. Der har været en del besøg på åbningsaftenerne, og der har været temmelig mange henvendelser udefra angående slægtforskning, hvilket har givet os en del arbejde.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Rådhuset, Torvet, 6800 Varde. Tlf. 75 22 37 74

Åbningstid: Tirsdag kl. 9-12 samt efter aftale med lederen

Leder: A. Bjerregaard-Andersen (konst.), Torvegade 20, 6800 Varde. Tlf. 75 22 06 73

Året 1990 blev i Varde Lokalhistoriske Arkiv præget af arkivleder Rita Christensens langvarige sygdom og død i slutningen af oktober. Trods stadig tiltagende sygdom mødte hun hver dag på arkivet og passede sit arbejde så længe, hun overhovedet var i stand dertil. Med enestående flid har hun ledet arkivet i næsten 22 år - en periode, hvor arkivet gennemgik en rivende udvikling. Rita Christensens død var et stort tab for Varde Lokalhistoriske Arkiv.

Ingen af arkivets hidtidige medarbejdere har ønsket at overtage ledelsen af arkivet, men vi regner dog med, at ledelsesproblemet vil være løst inden længe.

I 1990 havde arkivet 235 besøgende, herunder flere skoleklasser samt mindre elevgrupper fra gymnasium, handelsskole samt Esbjerg Seminarium.

Vi har haft 145 skriftlige og telefoniske forespørgsler samt modtaget 66 afleveringer. Blandt de sidstnævnte kan nævnes en film fra det i 1984 nedlagte Varde Stålværk. En af firmaets medarbejdere var så betænksom før nedlæggelsen at gå rundt i de forskellige afdelinger og optage en videofilm på en almindelig arbejdsdag.

Endvidere har vi fra ordenskapitlet fået kopier af levnedsbekrivelser for lokale personer, som er tildelt ridderkorset eller dannebrogskorset, og som selv har fortalt om deres liv.

En af arkivets medarbejdere har fortsat sine slægtshistoriske undersøgelser og har føjet yderligere fire slægter (Adolph, Bagger, Bech og Berg) til den tidligere udarbejdede omfattende slægtstavlesamling.

En anden af medarbejderne har udarbejdet et register til de 60 kopibøger af tinglyste dokumenter i perioden 1836-1927, som arkivet er i besiddelse af.

Sammen med museet har arkivet bidraget til indkøb til biblioteket af et nyt mikrofilm-læseapparat, der også kan tage fotokopier af filmene.

Arkivet har bistået vores støtteforening med et par udstillinger af gamle fotos. Den ene udstilling var i forbindelse med teatergruppen 7-kantens opførelse af et lokalt stykke »Varde-Spillet Folkets Kjærlighed...«, om Varde i provisorietiden.

Med den anden udstilling forsøgte vi at være virkelig aktuelle, idet den fandt sted i Den danske Banks udstillingsvindue mod gågaden, medens sygehusnedlæggelsesdebatten i foråret 1990 var på sit højeste. Der blev da vist fotos vedrørende Vardes indtil nu tre sygehuse. Det første blev oprettet i 1794 som et af provinsens første. Udstillingen omfattede også gl. lægeinstrumenter m.m.

Vejen Kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune

Østergade 2, 6600 Vejen. Tlf. 75 36 35 99

Åbningstid: Mandag-torsdag kl. 10-16, onsdag tillige kl. 16-17.30

Leder: J. Wilh. Rasmussen (konstitueret). Træffes ikke 11.30-14.30

Lokalarkivet for Vejen kommune har igen haft et godt arbejdsår med god interesse fra beboeres og slægtsforskernes side, hvad de 988 navne i gæstebogen vidner om.

Folkeskolerne og de højere skoler i området har benyttet sig af arkivets arkivalier, dias eller fotos, ligesom enkelte foreninger har haft glæde af de ældre film, som arkivet ligger inde med. Skoleeleverne benytter sig dog mest af trykt litteratur - altså ville biblioteksbenyttelse være mere hensigtsmæssig. Bedst ville det være, hvis skolebibliotekerne selv oprettede egne klassesæt og emnesæt. Der sker et stort slid på det som oftest ene eksemplar af en trykt kilde, vi har i arkivet. Så kunne de mere interesserede elever bagefter komme i arkivet efter supplerende arkivalier.

Året igennem har arkivet haft en eller to medhjælpere på »jobpost«, og igen har vi været heldige med at have interesserede og aktive medarbejdere.

Båndoptagelser af ældre medborgeres erindringer er fortsat med påfølgende tekstning.

Kontaktkopier og registrering af fotografarkiverne er også fortsat, om end i mindre grad end de foregående år. PC-registrering af Folkebladets og Vestkystens lokalsiders indhold er ligeledes fortsat, såvel som journalisering og registrering af 96 afleveringer af højst forskellig art og størrelse.

1990 var så det første år, hvor arkivet var under Egns-museets administration, men med eget budget og daglig ledelse. Hidtidige arkivleder J. Wilh. Rasmussen er fortsat konstitueret, indtil en faglig uddannet leder kan ansættes i fællesskab med Egns-museet. Forskellen fra den »kommunale tilværelse« til den nugældende er bl.a., at arkivets attesterede regninger nu betales over Egns-museets kontor, medens det tidligere var over Vejen Rådhus. En afgørende forskel og bedring er, at arkivets leder nu har en lokal altvidende fagmand at tale med, når han ønsker det: Egns-museets dygtige og initiativrige leder, museumsinspektør Svend Aage Knudsen.

Lokalarkivets adresse, åbningstider og daglige ledelse er som hidtil. I realiteten er ændringen umærkelig for andre.



Husdyrholdet på Baungård Landbrugshusholdningsskoles 1. hold i sommeren 1907. Foto i Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune.

Ølgod Kommune

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Skolegade 8, 6823 Ansager

Åbningstid: Onsdag kl. 14-16 eller efter aftale

Leder: Ejvind C. Jensen, Kanalvej 4, 6823 Ansager.

Tlf. 75 29 71 56

Året 1990 har som tidligere år bragt mange gode og interessante afleveringer fra beboerne i arkivets område. Vi mærker en stadig stigende interesse for vort arbejde, hvilket til gengæld betyder, at vi, der arbejder på arkivet, bliver inspireret til at yde en større indsats.

I dette år har vi modtaget 16 afleveringer, ca. 50 arkivnumre. I 1990 har vi endvidere været involveret i fire udstillinger: En i Varde Bank, en i Sparekassen »Bikuben«, en på biblioteket i Ansager med billeder fra besættelsen og endelig vandredstillingen »Hvad laver lokalarkiverne« fra Ølgod Museum.

Det gode samarbejde med skolen fortsætter, og det samme gælder for FDF og FPF, som vi ligeledes underviser i lokalhistorie.

Af interessante afleveringer kan nævnes, at vi af Tage Petersen har lånt en 8 mm film med titlen: »Vinter i Ansager« til overspilning på video. Den lejes ud til private for på denne måde at få dækket omkostningerne ved overspilningen. Fra den tidligere plantør i Ansager Plantage,

Kaj Gejl, har vi modtaget gamle papirer og regnskaber fra plantagens start i 1877. I denne aflevering ligger der et brev skrevet af Enrico Dalgas til Ansager Plantningsudvalg - ligeledes dateret 1877.

Arkivets besøgstal har i det forløbne år vist en stigning på 15 % i forhold til 1989.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Tistruplund Områdecener, Søndergade 38, 6862 Tistrup

Åbningstid: Tirsdag kl. 15-17

Leder: Børge O. Andersen, Søparken 20, 6862 Tistrup.

Tlf. 75 29 97 82

Arkivet tog i begyndelsen af året nye lokaler i anvendelse. Tistrup Skole, hvor vi før havde til huse, skulle i 1990 undergå en større renovering, hvori vores tidligere lokaler også var omfattet, vi blev tilbudt andre lokaler på skolen, men også lokaler på områdeceneret »Tistruplund«. Vi tog imod tilbuddet fra »Tistruplund«, og de lokaler vi har fået overdraget, har ikke for mange kvadratmeter, men de er meget arbejds- og brugervenlige, med adgang lige fra gaden.

Vi udvidede vores åbningstid til at omfatte hver tirsdag, men er gået tilbage til kun at holde åbent den 1. tirsdag i måneden, og ellers efter aftale. Vi har afviklet sidste halvdel af studiekredsen med titlen »Trin, tider og milepæle i

et sogns historie«, som vi i samarbejde med LOF havde arrangeret til afholdelse i vintermånederne i 1989/90, og hvor halvdelen blev afviklet før årsskiftet, og sidste halvdel i begyndelsen af 1990. Der var lige så stor interesse omkring studiekredsen, som der havde været før årsskiftet.

Der har i årets løb været øget interesse omkring arkivet, bl.a. i form af flere besøgende, men det har hovedsagelig været i forbindelse med arrangementer afholdt på »Tistruplund«.

Vi har fået godt 30 afleveringer, små og store mellem hinanden. Den største har vi fået fra Hodde Brugsforening, som i maj 1990 måtte lukke efter 71 års eksistens. Det er et fyldestgørende materiale, som fortæller om en epoke i et mindre lokalsamfund.

Skovlund Sognearkiv

»Vesterled«, Borgergade 24, Skovlund, 6823 Ansager
Åbningstid: Mandag kl. 19-21 samt efter aftale med lederen

Leder: Kaj Knudsen, Ansagervej 20, 6823 Ansager.
Tlf. 75 29 20 70

Året stod i flytterodets tegn. Vi fik gode og velindrettede lokaler på det nye ældrecentre »Vesterled« i Skovlund.

Vi har fået omkring 100 m² fordelt på fire lokaler, incl. køkken og toilet, og lokalene er næsten fyldt op med reoler, fotos, plancher og ting, der fortæller om sognet, der kun er godt 200 år gammelt. Byen som kun er 100 år, og kirken der i 1990 bare var 81 år gammel.

Vi har i året 1990 modtaget 18 afleveringer, her imellem spændende ting fra Skovlund Håndværkerforenings første 70 år (1917-1987).

Arkivet har været ramme om en velbesøgt vandreudstilling, som arkiverne i kommunen hver især har bidraget med emner til. Omkring 70 så udstillingen, som var åben i 14 dage.

Skolens to ældste klasser har været på arkivbesøg, og et åbenhus-arrangement i forbindelse med en sognedag gav omkring 35 besøgende.

Arkivet har ikke faste åbningstider, men vi har den fordelagtige ordning, at Henrik Pedersen, der har bolig i centret, er meget interesseret i arkivarbejdet. Han har nogle til arkivet, vilje til at åbne dørene og indsigt til at fortælle og vise frem.

Derfor kan Skovlund Sognearkiv faktisk siges at være åbent året rundt for såvel besøg som afleveringer. Mange benytter sig af det.

En omredigering og fortsættelse af Jeppe Hejbøls bog, »Ansager sogns historie«, som blev afsluttet omkring 1940, trænger sig på. Der er således et samarbejde undervejs mellem arkiverne i Ansager, Krogager og Skovlund, med det formål at skrive og udgive en ny udgave af bogen. Sådanne tanker optager for tiden arkivarbejdet og vil gøre det de næste par år. Arkiverne har materialet. Nu skal det samles og skrives.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 5, 6870 Ølgod. Tlf. 75 24 50 11, lok. 5

Åbningstid: Tirsdag kl. 14.30-17.00

Leder: Nich. Riis, Bakkevej 17, 6870 Ølgod. Tlf. 75 24 56 51

Det blev til 50 afleveringer i 1990, hvortil kommer, hvad vi løbende modtager fra stadig fungerende foreninger og erhvervsvirksomheder.

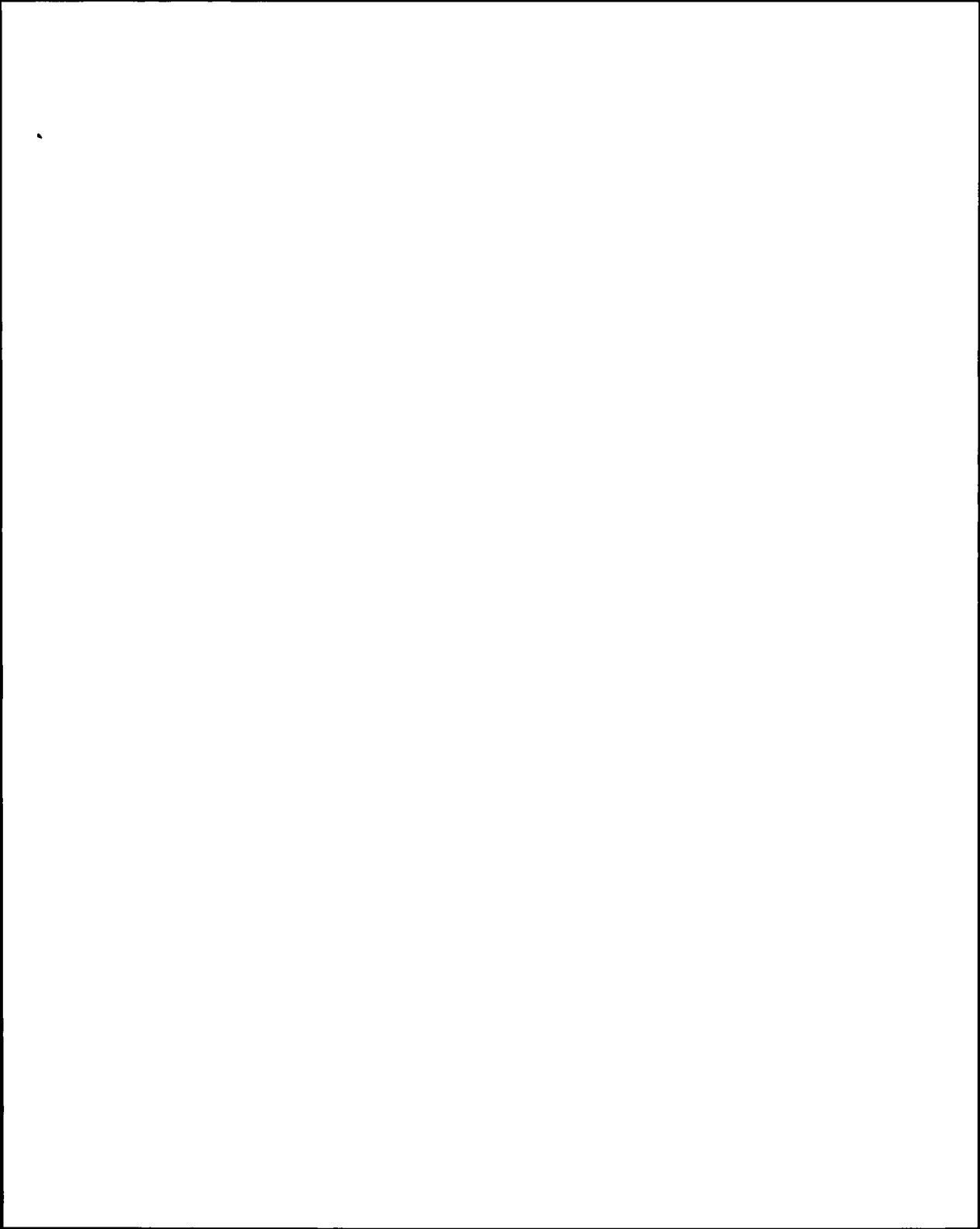
Vi har haft ca. 110 besøg på selve arkivet, dertil kommer de mange der i årets løb gør brug af arkivets lokalsamling, der er tilgængelig i Bibliotekets åbningstid.

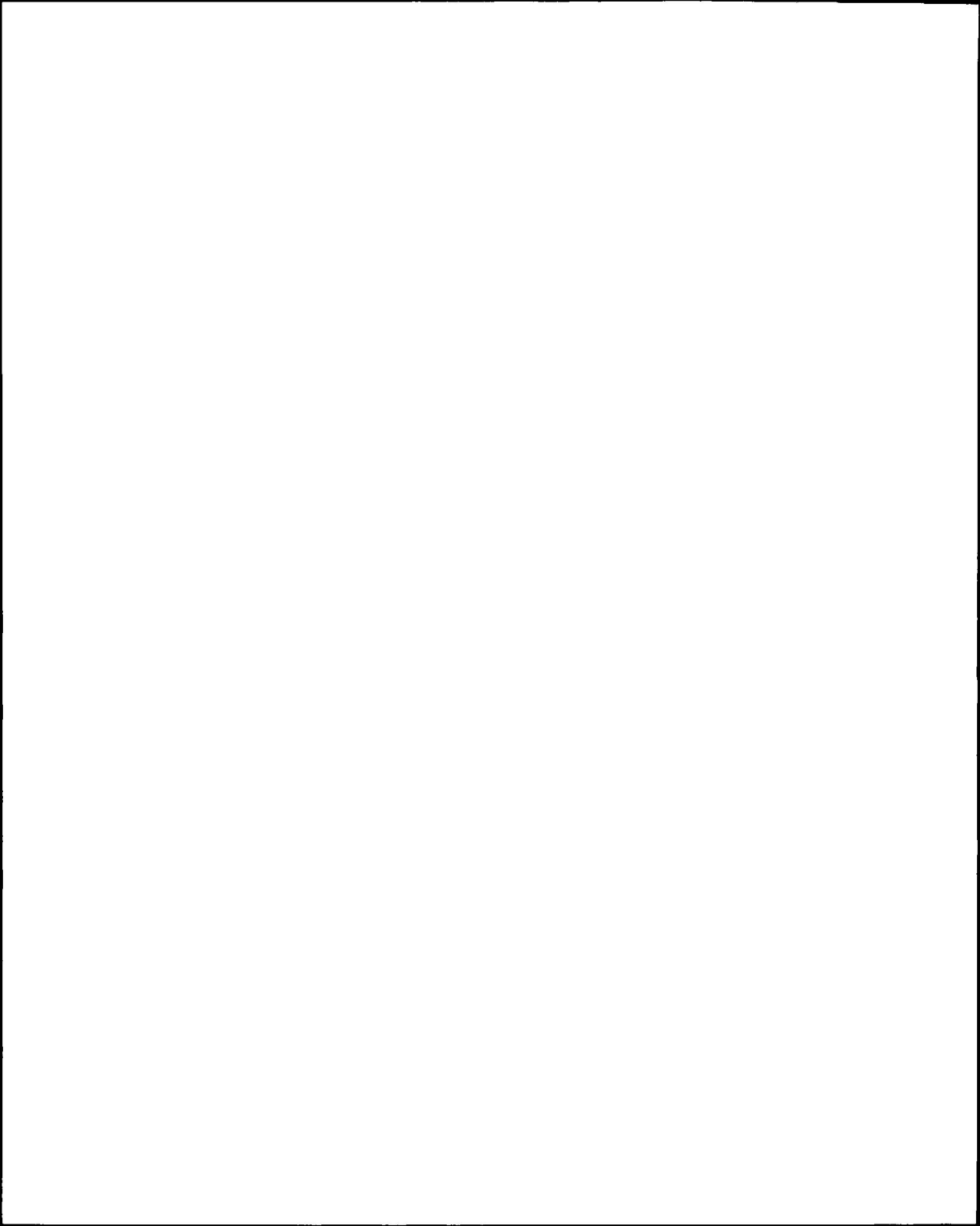
I september måned havde kommunens arkiver, sammen med Ølgod Museum, en udstilling, der skulle give et indtryk af, hvad lokalhistoriske arkiver beskæftiger sig med, og hvad der findes af tilgængeligt materiale. Udstillingen omfattede ældre og nyere fotografier, samt forskellige arkivalier, såsom aftægtskontrakter, skudmålsbøger, skøder m.v.

Blandt årets afleveringer kan nævnes en andagtsbog, trykt i 1703, som var fundet i en genbrugsbutik i Odense. Indholdsmæssigt afviger andagtsbogen sig ikke fra andre, men på en af de første sider står der: »Udkommet med støtte fra Højædle og Welbårne Henrik Juul til Lindbjerg, og Niels Povisk til Skrumsager«. Også dengang kunne det være nødvendigt med et par sponsorer.

En anden aflevering kan nævnes. Det er en fotokopi af Hoveri-Reglement for Lindbjerggård fra år 1770.

I bogen Østre Horne Herred, skrevet af H.K. Kristensen, kan der læses mere om ovennævnte Henrik Jull til Lindbjerg.





Blåvandshuk
Lokalhistoriske Arkiv
Kirkegade, 6840 Okshøj

Indhold

Nick Nyland	
Epidemisygehuset på Bavnehøj - Esbjergs første sygehus	163
V. S. Lauritsen	
Erindringsbilleder II	170
S. Mulvad	
Natmandens endeligt.....	185
Olga Pedersen	
Hip hurra, det er min fødselsdag.....	190
P. Dragsbo	
Esbjerg 2 år gammel - et forsøg på en rekonstruktion.....	200
Frode Sørensen	
Udviklingen - så vidt jeg husker	216
E. Mathiasen og L. Ipsen	
Flygtningelejren ved Fitting.....	227
F. Krageskov Vad	
Amtsrådet 150 år og under heftig diskussion	238
I. M. Jørgensen	
»Den lille maler«, Jørgen Hansen, Esbjerg.....	242
F. Krageskov Vad	
Ribe Amts våben.....	250
H. Strøm	
Kommunalreformen i Ribe Amt, 1970.....	253
Erik Christensen	
Aal-deggen for provsteretten	265
Nekrologer	
A. Christian Andersen.....	271
John K. Kvist	272
Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt.....	274
Beretning for året 1990.....	281
Nye medlemmer.....	283
Regnskab for 1990.....	284
Fra lokalarkivernes arbejdsmark i Ribe Amt i 1990.....	286
Beretninger fra amtets lokallistoriske arkiver 1990.....	290